

BUDAPESTI NAPLÓSzerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körut 18.Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**Égész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.**A Mercier-talány.***Budapest, augusztus 13.*

A magyar parlamentben valamikor teljes öt percig úgy tetszett, hogy egy képviselő súlyosan megsértette a — török szultánt. A véderő-víva legcsunyább napján történt, hogy a nemzeti párt egyik tagja megvádolta a szabadelvűpartot, hogy ököllel akarta megfenyegetni a Ház elnökét.

Az elnök (szegény *Péchy Tamás* ült akkor a Perczel székekben) ijedten szól le:

— De kérem!

A szabadelvűpartból pedig kimorajlott a haragos zugás:

— Kik voltak azok? Tessék megnevezni, kik akarták az elnököt ököllel megfenyegetni?

S akkor a nemzeti párt szónoka kifakadt.

— Hát a Tisza István volt meg a török szultán!

A t. Ház elképedt. A török szultán? És ököllel fenyegette meg *Péchy Tamást*? Mi akar ez lenni? Háboru lesz belőle vagy valami áprilisi tréfa?

Péchy Tamás nyomban lecsöngett;

— Nem tudom, mire véljem a t. képviselő ur szavait. De ha csak tréfából is illetlenül emlékezett volna meg a török szultán ő felségéről...

Tovább már nem folytathatta, mert a szónok általános derűtség közben korrigálta ki magát, hogy csak az ő rimaszombati kiejtése az oka mindennek, mert akiről ő azt mondta, hogy ököllel fenyegette meg az elnököt, természetesen nem a török szultán, hanem a — *Török Zoltán*. (Azóta ez a hónapja már felvitte talán a főispánságig, ami egy időben volt akkora hatalmasság, mint a török szultán.)

...Eszembe jut pedig ez a kis epizód, mert most az egész világ sajtója bizonyos döbbenettel figyel Rennes felé, ahol Mercier tábornok csuf szavakkal emlékezett meg Vilmos császárról. Az ember mesziről is elképed, hogy a nyelve bicaklott-e meg a tábornok urnak vagy az esze? Merciernek is rimaszombati volna a kiejtése, vagy pedig az esze maradt el valahol az országuton? Háboru lesz-e a rennesi esetből, vagy valami neveltség? A világsajtó felelni sem mer rá, csak módfelett csudálkozik, hogy az az emlékezetes ülés bezáródhatott s a tárgyalást vezető elnök még csak meg sem kísérelte a dolog tisztázását. Bizonyos, hogy a mi jó *Péchy Tamásunk* tul is ment buzgalmában, ha egy idegen hatalmasságot kellett inzultusok ellen megvédeni, de még az is érthetőbb, mint amikor a rennesi ezredes egyszerűen úgy tett, hogy semmit sem hallott. Nem lehet ezt megérteni. S velünk együtt az egész világ sajtója tartózkodik egyelőre, hogy az esetet érdeme szerint mérlegelje. Mert ha a rennesi ezredes talán feszélyezve is érezhette magát egy fecsegő tábornokkal szemben, de egy diskrecionális hatalommal felruházott hadbírósi elnök elvégre találhatott volna módot, hogy a fecsegést torkára fojtja Mercier urnak, vagy pedig nyomban zárt ülést rendelvén el, valamiképpen megtorolja a hatalatlan elszólást. Nem az ezredes áll szemben a tábornokkal, hanem az elnök a tanuval és egy kicsit nehéz elképzelni, hogy egy hadbírósi elnök keresztül hagyjon gázolni szent érdekeknek csak azért, mert az esztelen tanu rangban fölülte áll neki. S az ezredes elnök mégis szó nélkül hagyta a vén tábornok szavait és türe, hogy két teljes napon keresztül a világ minden feje meg-

fájduljon a sürü csóválástól és még se tudjon nyomára jönni, hogy mi az érthetetlenebb: a tanu esztelen sértése vagy az elnök süketsége és némasága? Mert hogy Mercier annyi ostobaságot tetézni tudjon a leg-hallatlanabb örültséggel: az talán nem is olyan meglepő, mint hogy a rennesi tárgyalás vezetője megjegyzés, sőt megtorlás nélkül hagyja azt az örültséget. Miért nem vágott a Mercier bolond szavába? Miért nem rendelte el nyomban a zárt ajtókat közt való tárgyalást? S mért hagyta az ülést úgy elmúlni, mintha Mercier tábornok örültségében nem is a német császárt sértette volna meg, hanem csak valami pikáns kuplét énekelt volna?

Mindez teljességgel érthetetlen. S éppen azért tartózkodni is kell az érdemleges ítéletről, nehogy az ember arra az eredményre jusson, hogy a tábornok tulajdonképpen nem sokkal örültebb az ezredesnél. Várni kell. Talán nem hallotta az ezredes azt a sértést! Talán nem is mondta Mercier! Talán csak a tudósítók hallucináltak! Az ördög tudja. Hiszen meglehet, hogy a rennesi epizód is olyan neveltségre fog kilyukadni, mint amikor *Török Zoltán* miatt majdnem a török szultán került a csávába. Egy azonban most már bizonyos. A hétfői tárgyaláson már nemcsak a Casimir-Périer és Mercier párbaja vonja magára a figyelmet, hanem az a nagyobbik párbaj is, amelynek során esetleg Franciaország kerülhet szembe Németországgal...

BELFÖLD.

Függetlenséglek közeledése. Egy könyvmaratos lap tudósít megint tudni akar róla, hogy a függetlenségi párt két (vagy talán több) árnalata közeledni próbál egymáshoz. A tudósító szerint azok a függetlenségi képviselők, akik a legutóbbi tüntetések

REGÉNY.
Grubbe Mária.

(3) — Dán regény. —

Irta: JACOBSEN J. P.

— Lovas-posta Fovsingból — felelt valaki kívülről.

— Fogd meg a lovát! Őt meg küldd be — mondta az asszony s betette az ablakot.

Anna a székre ült s a tenyerébe temette arcát. A lovaslegény belépett. Barátságos üzenetet hozott *Skeel Keresztélytől*, aki azt izenteti, hogy június elsején megizenték a háborút, miért is a körülmények szerint szükséges, hogy Aarhusba, onnan pedig Kopenhágába utazzék; azt kérdezteti hát, hogy Grubbe ur nem kísérné el. Hogy ez annál okosabb volna, mert tudja, hogy Grubbe urnak vannak egynemely ügyesbajos dolgai Aarhusban, ami pediglen Kopenhágát illeti, hát ott meg tán több is van, mint amennyi kéne. Mindenesetre azonban, ő, *Skeel Keresztély* három órára itt lesz Tjeleiben.

Grubbi azt felelte, hogy készen lesz az utra.

A lovaslegény köszönt s távozott.

Anna és Grubbe Erik most arról beszélgettek, hogy ki intézze a házi ügyeket, mialatt Grubbe távol lesz a háztól. Azt is elhatározták, hogy Marit Kopenhágába viszik s *Rigide* nénihez adják nevelőbe.

Az a gondolat, hogy nemsokára el kell válniok, megnyugtatta őket, de mihelyt arról kezdtek beszélni, hogy Mari az anyjáról maradt ékszerök és ruhák közül mit vigyen magával,

ujra hangossá lett a beszélgetés. A dolgot azonban szerencsésen megoldották s Anna korán fekiűt le, hogy annál tovább maradhassanak együtt holnap.

Röviddel ezután, a kutyák újból ugatni kezdtek.

A tjelei pap és *Paludan* Jens Jensen jött a szobába.

Széles, nagy csontú ember volt, még a háta is gömbölyű, a haja itt-ott már ősz s olyan bozontos, mint egy madárfészek. Az arca színe fel-tűnő vörös. Sehogyse illett a durva, bozontos szemöldökéhez.

Grubbe Erik székekkel kínálta meg az érkezöket s a szénahordásról kérdezősködött. Aztán a termésről beszélgettek s végre általános sóhajtozás közt panaszkodtak a tavalyi termésről.

A pap egyre a korsó felé pislantott s végre így szólt:

— Nagyságod mindig mértékletes, mindig természetes itallal él. Egészséges is az! A friss tej valóságos áldása az égnek. Jó az a rossz gyomornak is, keskeny mellnek is.

— Ugy van. Akár fejik, akár csapon eresztik — mindig jó az Isten adomány. Kóstolná csak meg a viborgimat. Finom német porteka, meg se érzik rajta, hogy megváromolták.

Sörös poharakat s nagy ébenfa korsót hoztak. Aztán kocintottak.

— Pompás! Valódi heydenkampai — mondta a pap lelkesülten s szinte remegett a hangja a meghatottságtól, mikor hátradőlt a széken s szinte könynyek toltak a szemébe.

— Ezt hozzá Jens ur, igazán ért hozzá — mondta Grubbe ur mosolyogva.

— Eh! Mit! — mormogott a pap. Hannoverben jártamkor mesélte nekem valaki, hogy ezt a sört mindig péntek este kezdik főzni. Aztán mielőtt hozzá fognak megesküsznek tűzre, vízre, vére, hogy nincs egy szemernyi rossz gondolat sem az agyukban, mert az megártana az itálnak.

Aztán azt is mesélte, hogy vasárnap reggel, amikor misére harangoznak, kinyitnak minden ajtó, ablakot, hogy a sörnek harangozzanak; mikor aztán erjedni kezd az ital, akkor a mester is előáll, gyűrűt, láncot, ékköveket szed elő, azt beledobja a sörbe s tiszta sor, hogy a sok ékszer nemessége beleszáll az italba s erőt ad neki.

— No! Nem sokat bizom benne! Inkább a braunschweigi komlóba meg egyéb gyökérbe helyezem a bizalmamat.

— Hm! — mondta a pap komolyan s tagadólag intett a fejével. — Ezt nem mondhatjuk; bizonyosan sok és mélységes titok van a természetben. Minden dolognak, akár élő, akár holt, megvan a maga miráculuma, csak egy kis türelem kell hozzá, hogy az ember rátaláljon. Oh! A régi idöben, mikor még az Ur keze nyugodott a világon, úgy telve volt minden az Ur erejével, hogy minden egészség, minden jószág, örökkön abból fakadt. Hanem most megkopott a világ, se nem szép, se nem jó már s a sok nemzetiségek büniei megfertöztették a dolgokat s nincs azokban már semmi erő. Csak különös alkalmakkor s csak különös helyeken, amikor az eget különös jelei mutatkoznak, tör ki ez az erő. Ezt mondtam én imént is, mikor ama szörnű lángpiros visszfényről beszéltünk, mely egypár nap óta az égen látható. Különbén éppen akkor lovagolt el mellettünk egy lovas küldönc — tán ide jött?

— Ide.

— Jó hirt hozott ugy-e?

— Azt hozta hírül, hogy megüzenték a háborút.

— Jézus! Háboru? Bizony mondom, hogy nem is lehetett más vége a dolgoknak.

— Persze. De ha már eddig vártak, várhattak volna legalább addig, amíg behordják a termést.

— A seelandiak akarják a háborút. Tud-

alkalmából a fővárosban időztek, legközelebb bizalmas tanácskozáskor fognak tartani bizonyos módokat megbeszélésre, melyekkel a megszilott párt akciószerűséget fokozni lehetne. Nem valószínű, hogy a tanácskozások eredménye befolyással lesz a párt belviszonyaira is. Ezekben a bizalmas tanácskozásokon részt vesznek *Etvös Károly, Barabás Béla, Hentaller Lajos, Lukács Gyula, Polczner Jenő, Kiss Albert, Horváth Ádám* és mások.

Megengedett pánszláv gyűlés. *Culik Lajos* evangélikus lelkész, az ismert pánszláv izgató a múlt hónapban Ó-Tura nyitrai megyei községbe népgyűlést akart összehívni, melyet azonban a szolgai hivatal nem engedett meg, mivel a bemutatott árgyorsorozatból és a bejelentett szónokok névsorából is kitetszett, hogy a gyűlés egyben hivatalos magyar állameszme és a törvényes rend ellen akarnak izgatni. A végzésben kiemelte a szolgabírói hivatal, hogy *Culik Lajos* általános ismert pánszláv izgató, aki a többi szónokokkal együtt a népgyűlésen esetleg hatósági beavatkozást tenne szükségessé, tekintve attól, hogy Ó-Tura községének lakossága maga kérte a közrend érdekében a gyűlést betiltatás. Az alispán helybenhagyta a végzést. A belügyminiszterium, ahová *Culik* folyamodásával fordult, kijelentette, hogy amennyiben a gyűlésen az állam eszméje ellen akarnának izgatni, a hatóság a gyűlést természetesen tudomásul nem veheti; de ha a népgyűlésen csak az általános választói jogról, az egyházi törvények, vagy a nemzetiségi törvény revíziója felett akarnak tanácskozni, a hatóság ezt meg fogja engedni. Mint a *Keleti Értelmitő* jelenteti, a népgyűlést Ó-Turán meg is tartják.

KÜLFÖLD.

A franciaországi események.

Budapest, augusztus 13.

Mercier ur bombája nem sült el, s az el nem sült bomba halálos sebet ejtett Mercier uron és az ő egész politikai pereputtyán. Hetek óta várták eget verő izgatottsággal ezt a bombát. Ez lesz a bomba. A világ bálmulni fog és a dreyfusardok megsemmisülnek. Mercier beszélni fog. Mindent el fog mondani. Mindent. És Dreyfus bűnössége világosabb lesz a napnál. Nos, a világosság eljött és most már teljes világításban állnak a sötétség hadai.

Mercier tábornok beszélt, beszélt, aztán felolvastott egy csomó irást és a lázas érdeklődés hirtelen bosszankodásra vált, azután gyilkos una-

ják, hogy az ő határukon vonulnak végig — az tetszik a huncutoknak meg a hülyéknek, mikor az ország vezetői boldodulnak . . .

— Azt mondják, hogy a marsall se igen szereti a dolgot.

— Hiszi az ördög! De meg ha ugyis volna, meddő dolog az, mikor hangyabolynak békét prédikálnak. — Hát megvan a háboru, most vigyázzon mindenki a maga bőrre. Van elég, amire jó lesz vigyázni.

Azán az utazásról beszélgettek. A rossz utatról is elpanaszkodtak. E közben nem feledkeztek meg a korsóról sem, a sör a fejükbe szállt s Grubbe Erik, aki éppen a ceyloni meg az keletindiai utazásáról beszélgetett már, alig bírta magát a nagy nevetéstől, valahányszor valami boldos emlék támadt fel az agyában.

A pap mindjobban elkomolyodott; összetörpöröveült a széken, olykor megmozdította a fejét, mogorván nézett maga elé s úgy mozgott az ajka, mintha beszélne. A mellett egyre élénkebben hadonászott a kezével, míg végre nagy durván az asztalra ütött, aztán ijedten nézett Grubbe Erikre.

— Valóban — mondta aztán — valóban enszájjammal fogom tanusítani — enjászommal, hogy bosszantóan viselkedel — hogy jobb volna, ha a tengerbe dobnának — a nyakadra kötnének egy malomkövet meg egy hordó malátát. Két hordó malátával tartozol, ezt tanusítom enszájjammal — két teljes hordó malátával — s a hordómat is megtartottad! Nem remegnek a vén esztajaid? Te rozoga állat? Ez a keresztényi életmód? Ez? Insdatter Annával élés s a keresztény papot megcsalod, mert nem fizeted meg neki a stólat. Keresztény vagy — igen, keresztény rozoga — állat.

Grubbe Erik eleinte mosolygott s az asztalon keresztül a pap felé nyújtotta a kezét. Utóbb úgy mozgatta a karját, mintha valami láthatatlan szemtanút akart volna oldalba ütteni, hogy: — Ide nézz! Milyen részeg ez a pap! A végén aztán megvilanhatott valami a fejében. mert el-

lom foglalta el a helyét és egy mélységes, széles ásitásba vezetett bele az izgatottan várt szenzáció.

Még csak *Casimir-Périer* vallomása kellett hozzá, hogy semmi se maradjon homályban a vezérkar makhinációjából. Most már igazán nem elég a rosszakarát és a butaság külön-külön, hanem a kettő együtt kell hozzá, hogy kételkedjek valaki a pernek egyetlen igazságos végében. A szombati tárgyalás után szinte lehetetlennek látszik, hogy a hadbírótság ítélete más legyen, mint fölmentő.

Valami frappáns új bizonyítéka a vádlott ártatlanságának nem került napfényre, de erről nem is volt szó. Az igazlelkű és elfogulatlan emberek arról meg voltak győződve már a tárgyalás első napján. Arról volt szó ellenben, hogy Mercier áll elő új, terhelő bizonyítékokkal, súlyosokkal, megdönthetetlenekkel, amelyek a legkomolyabb dreyfusardokat is leverik a lábukról. Bombát emlegettek, amely rombolni fog és megjelent a bomba és még csak nem is pukkant. Ő maga nem szólt, csak visszhangja támadt, harsány, egészséges, gyilkos kacagás. A gonoszszágnak és hülyeségnek halhatatlanul komikus keveréke jelentkezett ebben a bombában, a maga valóságos természete szerint, teljes meztelenségben. Pompás egy kompánia ez, meg kell adni, hogy unikuma maga nemében. A hamisító iparnak nagyban való gyakorlására szövetkezett társaság. Hamisítás minden, a legkomolyabbnak felfujt bizonyítéktól kezdve a mellékes dokumentumokig minden. Hamis a borderótól kezdve egészen az Eclairben közölt Dreyfus-levélig ennek a pernek minden terhelő bizonyítéka. Az ember szinte csodálkozik rajta, hogy hét komoly katona még mindig komolyan firtatja ezeket a gyámoltalan, sületlen irka-firkákat és komolyan kíváncsi agylágyult gonosztévők zagyva fecsegésére, s nem pattan fel bírói székéből bosszuan nevetve, mint az az ember, akinek drága idejét egy egész héten át haszontalanságokkal rabolták el.

És sajnálja az ember azt a temérdek tanut, akinek ott kell várakoznia a fojtó melegben, a védőket és kormánybiztosokat, akiknek felügyelket megfeszítve kell végigkísérniök azt a tengernyi unalmat, ami még ezentalon rájuk szakad és a vádlottat, akinek fölösleges módon megnyújtják a mártíriumát, a helyett, hogy azt mondanák neki már most:

— Eredj, te szegény ördög, elég volt az öt

sápadt, felkapta a söröskorsót s úgy a pap felé hajította, hogy az ijedében hátra csuszott a széken, onnan pedig a padlóra esett. Hanem csak ijedtség volt az egész, mert a korsó nem érte a papot. A tartalma azonban kiült s végig folyt az asztalon s onnét esepegett le a padlóra és a pap ruhájára.

A gyertyák leégtek. Lobbot vetettek s egy pillanatra világosság volt a szobában, egy pillanatra meg olyan sértetés, hogy a hajnal benézhetett az ablakon.

A pap még egyre beszélt, hol erősebben, hol gyengébben, olykor dörgött — olykor sipított.

— Aranyban ültök, bársonyban, én meg itt fekszem s a kutyák nyaldossák sebeimet — hát mit tettek Ábrahám ölébe? — Milyen áldozatot hoztatok? — Nem tettek ti egyetlen ezüst hatost sem Ábrahám keresztényi ölébe. Most pedig kínokat szenvedtek, de ne tegye senki értetek vízbe a kis újját se, és nagyot csapott kezével a kiömlött sör tőcsába. — De én mosom kezeimet — mindkét kezemet — óva intetek titeket — hihi — most itt vagytok — most itt vagytok, hamu vagytok — a hordóimban — maláta . . .

Egy darabig mosolygott még, aztán elaludt. Grubbe Erik azon mesterkedett, hogy miképpen álljon rajta bosszút. Göresösen ragadta meg a karszék támláját s dühösen rugta meg az asztal-lábát abban a hitben, hogy a papét rúgja meg.

Aztán elesendesült minden, csak a két öreg hortyogása s a kiömlött sör csöppenése hallatszott. Ez.

MÁSODIK FEJEZET.

Gyldenlöve Ulrik János özvegyének. Grubbe Rigicának háza az Oestergade és Pilestræde sarkán állott.

Ebben az időben az Oestergade az előkelő világ tartózkodási helye volt. A Trode, Søhøst, Rosenkrantz és Krag familia is itt lakott, Gersdorff Joachim tőszomszéda volt Rigice néni-
nek.

észfendei méltatlan szentevés, eredj, öleld magadhoz a feleségedet, gyerekeidet és kardodat.

De ennek most már így kell lenni. Nem Dreyfus fölmentése volt csupán a célja annak a héroszi akciónak, amelynek a rennsi tárgyalás az utolsó jelenete, hanem a teljes világosság, az a teljes világosság, amelyet nem lehet elhomályosítani soha, semmiféle eszközzel. Olyan igazság kell, amelyhez nem férhet hozzá semmiféle kétség, sem valódi, sem — hamisított. Végig kell esinálni minden fölösleges dolgot, nehogy a kajánság azt mondassa, hogy elmaradt valami a szükségesebből.

Nem valódi ebben a perben több semmi. Maga a per sem a többé. De csak így lehet eljutni az igazság valódi győzelméhez.

Legújabb távirataink Franciaországból a következők:

Páris, augusztus 13.

A revízióellenes újságok elismerik, hogy Mercier új tényt nem hozott fel, de technikai előadásának szerintök lesújtó hatása volt Dreyfusra. A revíziópárti lapok azt mondják, hogy Mercier csak a lapokban közölt pletykával hozakodott elő és inkább a maga személyének védőjeként, mint Dreyfus vádlójaként lépett fel. A konzervatív és a mérsékelt lapok azt hiszik, hogy a kormány tegnapi intézkedéseinek kedvezőtlen hatásuk lesz a Dreyfus-ügyre, mert nagyon felizgatták a közvéleményt. A radikális lapok helyeslik a kormány erőyes fellépését, amelyet szerintök minden republikánus támogatni fog. Ugyanezek szerint az összeesküvés ügyét gyorsan le kell bonyolítani.

(A rennsi pör vége.)

Dreyfus bírái a legnagyobb lelkiismereteséggel és a legaprólékosabb gondossággal viatták meg a titkos dossier minden okmányát. Demange megelégedetten mondta el, hogy a bírák a teljes világosságra törekednek és maguktartásból arra következtet, hogy a pernek egyetlen kétes, bizonytalan pontját sem fogják homályban hagyni. Valószínű tehát, hogy a pör a hónap végéig el fog húzódní, sőt lehetséges, hogy az ítélet csak szeptemberben hozzák meg.

Páris, augusztus 13.

Az antisemita-liga háza előtt nagy néptömeg verődött össze. Az ajtók és ablakok be vannak zárva. A ligának néhány tagja áll őrt, karabélyllyal fölfegyverezve. Jules Guérin újságírók előtt kijelentette, hogy a legvégső ellentállás is kész. A ház bevehetetlen vár és az a negyven társa, aki benn van, inkább lévegőbe röpteti a házat, semhogy megadja magát. Guérin fenyegetését ugyan nem veszik komolyan, hanem

Mandern Károly piros házában pedig rendesen egy pár külföldi utas tanyázott. Az igaz, hogy az utca másik oldalán olésobb uraságok laktak. Jobbára kézművesek, szatócsok és hajósok. Egy pár koresma is volt itt.

Egy szeptemberi vasárnap délelőttjén volt, hogy Rigice asszony háza ablakánál állt Grubbe Mária és kinézett az utcára. Semmi láрма, csupa kényelmes egyformaság s egy-egy magányos osztrigás egyhangu kiáltása. A napsugár táncolt a háztetőkön meg az utca kövein, az árnyék élően, erősen rajzolódott a házak mellé. A távolások elvesztek a ködbé.

— Vi-gyázz! hangzott mögötte egy rekedt női hang. Mária megfordult. Lucie volt, a komorna, aki egy darabig esendesen ült az asztalon s kritikuss szemmel nézegette a saját, elég formás lábait. Aztán belefáradt ebbe a mulatóságba s nagyot kiáltott, most pedig tele torokkal kacagott s ide-oda lóbálta lábait.

Mária vállat vont s félig neheztelő mosolygással újból az ablak felé akart fordulni, de Lucie leugrott az asztalról, derékon kapta Mária-t s egy szalmaszékra nyomta.

— Hallja-e kisasszony, — kezdte — tudja-e mit?

— Nos?

— Elteledd, hogy levelet is kéne írnia, félkettőre itt lesznek a vendégek s négy óra ideje marad mindössze, Nagy ebéd lesz. Finom leves, peccsenyék, halak, sült csirke és mansfeldi kalács édes szilvaival. Finom! Az igaz, hogy nem lehet tőle meghízni. Eljön a kisasszonyé is!

— Eh! Ne fecsegj! — mondta Mária haragosan.

— Isten ments! Azért még nem lesz kézfogó, ha mondom is. De nem érem fel észszel, hogy olyan semmibe veszi a nagybátyját. A legszebb, legvigább ember a világon. Milyen lábait vannak!

(Folytatása következik.)

azért a szomszéd házakból néhány felénk lakó már kiköltözött.

Páris, augusztus 13.

Mindenféle intézkedéseket tettek, hogy Guérin ne érintkezhessek a külvilággal. A víz-, gáz- és telefonvezetékeket is elvágják. Minthogy nem akarják a rendőrök életét kockáztatni, meg akarják várni, hogy Guérin megadja magát. A belügyminisztériumból semmi sem szárvog ki a nap folyamán történt letartóztatásokról.

Couterets-t, Sabran-t és Ponteves-t szintén letartóztatták.

Páris, augusztus 13.

Némely lapoknak azzal a jelentésével szemben, hogy Marcel Habert képviselő is a letartóztatottak között van, azt jelenti a Havas-ügynökség, hogy Habert-t eddigelő nem tartóztatták le.

Hivatalos jelentés szerint eddig kilenc embert tartóztattak le, de a folyamatban lévő nyomozásból azt lehet következtetni, hogy még sokkal több letartóztatás várható.

Páris, augusztus 13.

A hazafiak ligájának szűzötven képviselője elhatározta, hogy 15-ikére népgyűlést hí össze, amely tiltakozni fog Dérouléde letartóztatása ellen.

HIREK.

Budapest, augusztus 13.

BUDAPESTI NAPLÓ. Augusztus 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

*

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgálaton szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztassanak tehát egy rövid levelezőlaponak fölhasználásától akkor se visszaradni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben dhajt lenni kedves közönségével.

— Személyi hírek. Hemi k hasszeni herceg tegnap fűrdőkurára Gasteinba érkezett. — Toperezer Péter kőbányai előjáró, hatheti szabadságideje leletével, ma átvette ismét hivatalának vezetését.

— Frigyes főherceg vadászaton. Pécsről táviratozza tudósítónk, hogy Frigyes főherceg tegnap Tátrafűrdőnél bélijei birtokára érkezett. A főherceg egyuttal megtekintette uradalma gazdasági állapotait és már az éjjeli vonattal visszautazott Pozsonyba.

— Elűntetés. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Széke Bálint zilahi törvényszéki elnöknek, saját kérelmére történt nyugdíjazása alkalmából, hosszú közszolgálatát alatt szerzett érdemei elismeréséül, a III- ad osztályú vaskorona-rendet díjmentesen adományozta.

— A szász püspök emléke. Brassóból jelenti tudósítónk: Teutsch György szász püspök emlékszóbrának leleplező ünnepére a brassói magyar esperesség is küld küldöttségét. A küldöttségét Moór Gyula főesperes vezeti és koszorút helyez a szoborra.

— Gromon államtitkár Verőcén. Gromon Dezső államtitkár holnap, mint táviratozzák, Verőcére érkezik, hogy az ott állomásozó honvédszázarság szalasa dolgában helyszíni szemlét tartson. Az államtitkár gróf Pejacsевич Tivadár főispán fogadja.

— Nemesi előnév. A hivatalos lap közli, hogy a király Menlter Gyula nádor-adományi uradalmi gazdaságának, valamint törvényes utódainak, régi magyar nemességük épségben tartása mellett, a pusztazámori nemesi előnevet adományozta.

— Apát-főlavatás Budán. Holnap, kedden, Nagy-Boldogasszony napján, a templom fölszentelés emlék-ünnepén fényes istentisztelet lesz a budavári koronázó Mátyás emlímban. Az istentiszteleten, amely délelőtt tíz órakor kezdődik, Vasary Kólos bíboros hercegprímás pontifikál nagy segédlettel. Nagymise alatt fogja a hercegprímás benedikálni dr. Nemes Antal budavári plebánost, az új apátot, ki apái ki-nevezési okmányát most kapta meg. Mise után, tekintettel a bucsunapra, a Mátyás-templom tornyán toronyzene lesz. A torony erkélyen a templomi zenekar régi magyar Mária-énekeket fog előadni. Délben diszebad lesz a hercegprímásnál.

— A lapkiadók kongresszusa. Nagyváradról táviratozza tudósítónk: A Magyar Lapkiadók Országos Szövetségének nagybizottsága ma Zilahy Simon elnöke-lete alatt ülést tartott. Jelen voltak: Hartmann József, Lenkei Zsigmond, Ráday Gyula, Nagel Ignác (Budapestről), Tiszti La os (Aradról), Nagy Sándor (Pécsről), Róbel László (Sopronból), Szávay Gyula (Győről), Somos Árpád (Debrecenből), Léway Mór (Ungvárról), Lang József és Mokk József (Nagyváradról). A nagybizottság megvitatta a szövetség célját, azután megállapították az alapszabályokat. Délben fényes banket volt a Püspökfürdőben, ahol Zilahy Simon a szép fogadtatásért Lang Józsefet, Lang pedig az elnököt köszönte fel. A vendégek banket után megtekintették a város nevezetességeit.

— Harangszentelés. A Mária-remetei templom harangjainak s a torony keresztjének a fölszentelése ma délelőtt ment végbe, a környék népének s a fővárosból kirándult nagy és előkelő közönségnek jelenlétében. A vendégek sorában ott voltak: dr. Nemes Antal apát budavári plebános, Babics Ferenc budakeszi esperesplebános, Kallinger Lajos borosjenői plebános, Weicher Miklós örömi, Balágyi József budakalmezi, ifjabb Angely Márton vörösvári, Heller István budafoki plebánosok, Lattják Nándor pilis-csabai segédelkész és több klerikus; ott voltak továbbá: Szentkirályi Antal, a Mária-remetei templomépítő bizottság alelnöke, Felsmann József budapesti realiskolai igazgató, Pratisch József és mások, a rend fönntartására Szabó József járási szolgabíró ügyel té föl. Reggel kilenc órakor megérkezett Steiner Fülöp megyés püspök. Klausz György püspöki titkárral és Streit Ferenc szentszéki jegyzővel. A püspököt tarack-lővésekkel fogadták s aztán kezdetét vette az egyházi szertartás. A még nem teljesen kész belső berendezési templomban volt elhelyezve a három pompás harang s a vert-vasból készült torony-kereszt. Steiner Fülöp püspök magas szárnyalásu, rémek beszédet tartott, kiemelve a harangoknak s a keresztnek hitéleti nagy és lélekemelő jelentőségét. A püspök aztán beszentelte a három harangot. Beszentelte a püspök a torony keresztjét is, majd a mise következett, amelyet Babics Ferenc budakeszi esperesplebános mondott. A püspök a mise bevégettel megsejmelte a templomot, amelynek a belső berendezése is rövid idő alatt elkészül. E közben a toronyba fölhuzott harangok megszólaltak s a keresztet is fölhuzták a magasba.

— A tűzoltók kongresszusa. Brassóból táviratozzák: Reggel mintegy ezer tűzoltó vonult a város-n végig a tornacsarnokba, ahol a brassói tűzoltó-egyesület új zászlaját avatták fel. Nussbacher Károly lelkész németül, Mór Gyula főesperes magyarul mondott beszédet. Délfelé a brassói tűzoltóegyesület díszgyakorlatot tartott, azután banket volt. Délután az országos segítőegyesület tartott közgyűlést. A vendégek kirándulást tettek a Cenkegyre, ahol hangversenyt rendeztek. A szászok nagy előzékenységgel fogadták a vendégeket, akik nem győzik dicserni a szászok szeretetreméltóságát, akik mindent elkövettek, hogy a vendégek jól érezzék magukat.

— Házasság. Dr. Bogdán Gyula pénzügyi fogalmazó nőül vette Budapesten Gergely Aranka kisaszonny.

— Epilogus. A Budapesti Tudósító jelenti: A budai Szent-György-térről a cs. és kir. hadapródiskola kertjébe áthelyezett harcso-emléknek tegnap történt beszentelése, valamint a budavári honvédszoborhoz történt felvonulás és a szobornak megszoruzása alkalmából a rend fenntartása érdekében tett célszerű, helyes és körültekintő rendőri intézkedésekért, különösen pedig a tanusított tapintatos eljárásért a belügyminiszter a főkapitány-helyettesnek, mint a rendőrség ez idő szerinti vezetőjének s a rendőrtisztviselőik és tiszteknek elismerését, az al-tiszteknek és rendőrlégénységnek pedig megelégedését fejezte ki.

— Néppárti gyűlés Sziget-Csépen. A néppárt vasárnap délután három órakor Pestmegye Sziget-Csep községében népgyűlést tartott. A gyűlés elnöke gróf Zichy Aladar volt, aki megnyitó beszédeben a néppárt alakulásának okait fejtegette. Utána dr. Simonyi — Szemadám Sándor szóalt fel és dr. Robitzsek Ferenc magyarországi plebános beszélt, aki kifejtette a néppárt közzgazdasági programját. Végül gróf Zichy Aladar elnök bezárta a gyűlést, amely után uszonna volt.

— A Dreyfus-ügy örültje. Brüsszelből jelentik: L. kereskedő pénteken délután nyugodtan olvasta újságát, családja körében. Egyszerre csak felugrott székéről, hálósobájába szaladt és revolverével hadonázva jött vissza.

— Rennahe megyék — kiáltozta — és megölöm a martír minden öldözőjét.

Csak nagy nehezen bírták kicsavarni a fegyvert kezéből. Az orvos — akit azonnal hívtak — konstatalta az örültséget. A szerencsétlen derék, mértékletes ember volt. Anyyira lázasan érdeklődött a Dreyfus-ügy iránt, olyan tulsgonos figyelemmel kísérte a pőr minden részletét és fordulatát, hogy a szerencsétlen végre behaharodott.

— Időjárás. Az országos meteorológiai intézet augusztus 4-iki jelentése: Az országban eső tegnap sehol sem volt. Az idő általában szaraz, meleg.

— Elfogott rablógyilkos. Megirtuk, hogy Cvetkovics Ferenc, a halálra ítélt rablógyilkos milyen vakmerő módon szökött meg börtönéből. Nem sokáig élvezhette szabadságát. Mint Zárárból jelentik, szombaton este kilenc óra tájban elfogták a beszüntetett katonai temetőben, ahol egész napon át bujkált. Semmiféle fegyver nem volt nála, s minden ellenállás nélkül engedte, hogy megláncozzák.

— Agyonlőtt olasz rabló. Olaszország egyik legbárhedebb banditáját, Morianit, küzdelmes harctán agyonlőtték a minap Massa Marittimában a carabinieriik. Sűrű erdő szélén öt mérföldnyire Massától fekszik a La Ficaia nevű major. A carabinieriik, akik a rablót öldözték, egy gesztenyefa alatt töltötték az éjszakát, s hainál hasadtakor a Belvedere nevű jászág felé törekedtek, ahol fölváltották volna őket, miután már két hónapot töltöttek az erdősegekben. A Ficaia major mellett kellett elhaladniuk, s Gualfi, a csapat parancsnok, meghagyta Carletti és Gai carabinierieknek, hogy menjenek be a majorba s kérdezzék meg a tulajdonosát, van-e eladó csirkéje és toása. A két legény betért a majorházba s nem is sejtették, hogy a rabló, akit már hetek óta öldöznek, alig néhány percel előbb lépett be a majorba, ugyanazzal a szándékkal, mint ők. Ő is éppen tojást kért s a majorosnő lement a lépcsőköön, hogy teljesítse kívánságát, amikor összetalálkozott a carabinieriikkal.

— Csirkém nincs, hanem tojással szolgálhatok nektek — mondotta. — Várjátok odabent.

Moriani, aki bent a házbán a majorosnő tizen-négy esztendő lányával beszélgetett, észrevehette a fegyveres katonákat, mert alig lépte át a küszöböt gyanatlanul Carletti, amikor két lővés dördült el. Carletti ámbár jobb mellén és bal karján találtak a golyók, nem esett össze, hanem elsütötte a fegyverét. A golyó közel a szívéhez talalta Morianit, aki most újra lőtt. Csakhogy akkorra már berontott Gai, rá vetette magát a banditára, s a harmadik golyó nem talalta már a pajtását, hanem a falba furódott. De ugyanabban a pillanatban sütötte el a fegyverét a földön verében fekvő Carletti, s Moriani, mintha villám sújtotta volna, ezzel a kiáltással:

— Madonna! Madonna! — összeesett.

A borzalmas jelenet ugyszólván egy-két pillanatot alatt játszódott le. A majorosnő és családját letartóztatták, mert a major buvóhelye volt Massa valamennyi banditájának. A pincék tele voltak kitűnő konyakkal, borokkal. Találtak azonkívül nagy mennyiségű dinamittöltényt s egy tölténygyártó gépet is.

— A kadét ur. Henry Houssaye francia akadémikus és katonai történetíró családját egy kis gyalázat érte. Az érdemes tudós unokaöccse a büntetés részben, amennyiben a saint-cyri kadétkoléből szökött meg nemrégiben. A könnyelmű ifjú éppen az utolsó vizsgálata előtt állott, de nem tördött sem a család becületével, sem jövőjével és ott hagyta titokban az intézetet. De nemcsak maga dezertált, hanem magával rántotta a kalandba egyik pajtását C. bárót. Pénze volt bőven a két ifjunak, mert az akadémikus unokaöccse most kapta meg az anyai örökségét. Ez az örökség ugy látszik olyan csinos összeg lehet, amiből legalább egyelőre két leányzónak is juthat a megélésre. Jeanne és Lourette a nevük és testvérek. Mind a kettő aranyoskő haju. A kirándulás első pihenő állomása Milauo volt, aztán következett Róma, Nápoly, majd visszafelé Svájc néhány kies helye és végül Brüsszel. Ott aztán a párok letelepedtek és sóhajtoznak az édes hazai föld felé, ahová azonban, legalább a két fiatal urnak, súlyosabb következmények nélkül bajos a visszatérés.

— Rendőrtisztviselőik névmagyarosítása. A hivatalos lap ma nagy rendőrtisztviselő névmagyarosítását közli. Dr. Gruber József fogalmazó Veres-re, Pichler Jenő fogalmazó Palos-ra. Lóth ridesz Ferenc hivataloszt Zellői-re és Eichardt Ferenc segédhivatali igazgató Erdély-re magyarosította nevét belügyminiszteri engedélyvel.

— Végzetes trefa. Rudas Szaniszló napszamos tegnap este a vörösvári-uton találkozott Gubek Já-nossal és hivta, hogy menjen vele a korszámba. Gubek nem akart a korszámba menni, mire Rudas előrántotta revolverét és tréfától ráirányozta társa fejére.

— Ha nem jösz inni, leleleik, — fenyegetődött. Alig fejezte be a szavát, a revolver eldördült és a golyó Gubeket talalta. A szerencsétlen embert haldokolva vitték a kórházba.

— Életunt iparos. Wellner Mihály negyvenhat éves mazólőségé ma délután hat óra felé a Népi-gletben revolverével halántékán lőte magát s pár pillanatot mulva meghalt. Az öngyilkos Gólya-utca 33-ik szám alatt lakott. Hogy mért követte el végzetes tetteit, azt nem tudják.

— **A cár emberei.** Franciaországban a minap érdekes könyv jelent meg. II. Miklós cár környezetéről szól ez a könyv és híven tünteti föl azt a szűkebb kört, amely a világ leghatalmasabb és egyik legérdekesebb uralkodóját közvetlen közelből ismeri. Természetesen, ennek a kis körnek nagy befolyása van a cár elhatározásaira, annyival inkább, mert tudnivaló az oroszok fiatal uralkodójáról, hogy nem éppen tulságosan önálló ember és környezetéből, aki szívéhez közel áll, még akaratlanul is befolyást gyakorol rá. A cár környezetének egyik embere Frederick tábornok udvari miniszter. Ötvenöt éves német származású ember. Nevezetes arról, hogy tartózkodik minden udvari cselészűvésztől és politikával nem igen törődik. Különben szokásainak rajba és nem sok dolog történik a világon, ami iránt érdeklődést tanúsít. Hasonlatos hozzá Dolgorukij Sándor herceg főszertartás-mester és ennek ücsőse, a főhadsegéd, de azzal a különbséggel, hogy mindkettő tökéletes világfi és rajongnak az udvar hölgyeiért, akik így az ő révükön nem éppen csekély befolyást gyakorolnak az udvarnál történő dolgokra. Sírívkin tábornoknak, aki az udvari rendőrség feje, mindenkor szabad bemenete van a cárhoz. A kötelessége a cár személyének biztonsága felett őröködni s ennek épp olyan buzgalommal, mint tapintattal felel meg. Minden reggel jelentést tesz a cárnak, s ez alkalommal sokszor van szó képzelt vagy tényleg létező összeesküvésekről. A cár nem igen hisz az ilyen összeesküvésekben, de annál inkább szárnysegéde, Gesse tábornok, aki a cár legbizalmasabb embereinek egyike. A cár Gesse által tudatja kormányával, a hadsejregekkel s az udvarral elhatározásait s minden tekintetben megbízik e hü emberében, akiknek csak az a gyöngéje, hogy hitelt ad minden légből kapott összeesküvés híreinek. Az európai nagyvárosokban működő orosz ügynökök jelentéseit soha nem létezőt összeesküvésről rendszerint közpénznek veszi a tábornok s minden esetben nagy izgalomba esik bele. Tunanov Miklós herceg ezredes közvetlen alárendeltje Gesse tábornoknak. A herceg a cári udvar egyik legrokonszenvesebb embere. Róla meséli a II. Miklósról szóló könyv írója, hogy egy alkalommal a cári palota kertjében a padon egy rongyos ruhájú tisztet látott ülni. A cár épp a kertben sétált s a herceg megröbbenve kérdezte a tisztől, mi keresni valója van itt.

— **A cárt várom, hogy kérvényemet átadja nekik — volt a felelet.**

Azán elmondta, hogy most Szibériából jön — gyalog, mert teljesen pénztelen. Szibériai ezredet ott hagyta, hogy panaszt tegyen ezredese ellen, aki feleségét elcsábította s őt minden áron meg akarta fosztani a kardbojtól. Tunanov herceg átvette a kérvényt s személyesen járt el a cárnál, aki elrendelte, hogy ez ügyben vizsgálat induljon meg. A vizsgálat a panaszos tisztnek adott igazat, ki teljes erkölcsi és anyagi elégtételt kapott.

— **A pestis.** Mint *Adenből* jelentik, a pestis az utolsó időkben jelentékenyen terjed Bombayban. Három hónapon át apadt a betegedések száma, de a múlt hónap közepé felé emelkedett, s ezzel együtt a közegészségügy is általában véve rosszabbodott. Az idén ugyanazok a megfigyelések, mint tavaly, s minél inkább közeledik az ősz, annál inkább várható a helyzet rosszabbra fordulása. Ezidőszerint a pestis területe a Nilus deltáig és a perzsa-öbölön terjed. Sem Alexandriában, sem pedig Busziriben nem lépett fel a pestis fegyveresen, azonban a tél közeledtével nincs kizárva a baj növekedése. Hogy Adent megkímélte a járvány, az csak a város kedvező fekvésének köszönhető. Aden ugyanis sziklás talajon fekszik, s a szelek átjárhatják, minek következtében a fertőzésnek jobban ellentáll. Mert az óvintézkedések nem olyanok, hogy a veszedelemtől megvédhessék.

— **A szökevény.** Tegnap este a király-utcai Proféta-kávéház előtt verekedés közben Kán János péksegédét Löwinger József péksegéd — mint megírtuk — agyonszúrta és azután megszökött. Szabadságát azonban nem soká élvezhette, mert még a hajnali órákban elfogták. Az Erzsébet-körút és a Dohány-utca sarkán cirkált ma hajnali 3 órakor Patonay Pál 1419. számú rendőr és tanulmányozta a gyilkos péksegéd személyleírását, amelyet őrzőjára vonulása előtt kapott. Felpillantva, egy fiatal embert vett észre, akire teljesen ráillettek a személyleírás adatai. Ezért igazolásra szólította fel az illetőt, aki Langer József enyingeri születésű 19 éves péksegédnek mondotta magát. A személyleírás ugyan Löwinger Józsefről szökött, de adatai annyira ráillettek Langerre és beszéde is annyira zavaros volt, hogy bekesézte a gyanus embert a főkapitányságra. Dr. Vaday ügyeletes fogalmazó rögtön vallatásra fogta Langert, akiről a keresztkérdések csakhamar olv zavarba hoz-

tak, hogy bevallotta, hogy ő követte el a gyilkosságot. Munkakönyvétől igazolta, hogy nem Löwingernek, hanem Langer Józsefnek hívják.

— **Hetérés Szentese.** Szenteseiről írja levelezőnk: A hétén betörték a szentesi adóhivatalba s a pénztár axtájanak fölleszítése után huszonkét darab léteben lévő zsebórárt és egy aranyláncot vittek el. Pénzhez azonban nem juthattak, a betörők, mert a kétfős falu pénztár átfúráshoz nem volt elég idejük. A véletlen aztán előkerítette a tetteseket. A betörők ugyanis Szőke Gábor gáttörőt elloptak egy esónakot. Szőke rögtön értesítette telefonon a tiszpartai községek csendőrségeit a lopásról. Csakhamar megérkezett a felelet Mindszentről, hogy Pap örmester két gyanus embert fogott el a Tiszán, akik a Szőke csolnáján haladtak Szeged felé. Mikor a csendőroket megpillantották, a két jómadár megijedt, a vízbe ugrott s így elárluta magát. A csendőroket utánuk ezretek és hosszas erőlködés után kifogták őket a Tiszából s bekesítették a laktanyába. Megmozozásuk alkalmával előkerült zsebükből az illavai fegyház elbocsájtó levele, amelyből kitűnt, hogy a két jómadár a szabadkai hírhedt Geiger-féle negyedmillió lopását volt az illavai fegyház lakója.

— **A rennesi tárgyalásról a Telefon Hírmondó** távirati jelentései alapján naponta már a délutáni és esti órákban részletes tudósítást olvas fel. A felolvasások kezdetét a háromszoros riadójel előzi meg.

(X) **Ős-Budavára.** A szombati rossz idő miatt hétfőn tartják a Karneval álarcos korzóval. Az est élénkítésére minden férflátogató a pénztárnál váltott jegyhez ingyen álarcot kap a bejáratnál. Este nyolc órakor adják a nagy színpadon Molière *Képzelt betegét*, a pompás ballet betéttel. Tíz órakor kezdődik a nagy nemzetközi varié előadás O-Kabe herceg japán társulatával. Azután indul meg a Karneval csatával és tart reggelig.

Beszélgetés Milán királylyal.

Belgrád, augusztus 13.

Nem tudom, hogy demokrata kortársaimat, akiknek alkalmuk volt koronás főnél látogatást tenni, mily érzelmek fogták el a császári vagy királyi palota küszöbének átlépésekor: én azonban őszintén bevallom, hogy nagy elfogultság szállott meg, midőn feltárukt előttem a belgrádi konak fogadótermének ajtaja.

A szerb uralkodócsalád rezidenciája nem monumentális épület. Két teljesen különálló palota ez; középen a régibb, egyemeletes épület, nagy erkélylyel, s előtte egy keskeny, de gyönyörűen rendezett virágos park; balra, két utcára nyíló fronttal a két emeletes új palota, francia renészánsz stílusban. A nagy fogadóteremek ez utóbbiban vannak. A kis palota, melynek hátsó része már nem emeletes, hanem fekvésénél fogva csak magas földszint, jelenleg Milánnak és Sándor királynak magánlakosztályait foglalja magában.

Déli fél tizenkettőkor hajtatott fel kocsin a hátsó fronton levő bejáratához. A mozaik padlózat elöcsarnokban egész csomó fényes uniformis szárnysegéd és szolgálatot tevő tiszt társalagot, kik között, újságtudósítások nyomán, azonnal fölismerem a rokonszenves arcu, marciális Lukács hadsegédet, Milán kísérelőjét a múlt hónapi merényletnél. Az orgyilkos Knezevic foglyói nem ártottak meg neki, se be teljesen begyógyult. Az orvosok gyógyszerjeinél bizonyára hathatósabb ir volt számára uralkodójának és főparancsnokának meleg részvétele, meg a kitüntetés, hogy őrnagyi rangról ezredesnek léptették elő.

Azt hittem, az udvari személyzetnek elő kell majd mutatnom a levelet, melyben az udvari főmarsall tudatta, hogy mikor fogad Milán király. Kellemes meglepetésemre föllőlegessé vált minden öngazolás: ezek az urak értesítve voltak jövőtelemről s a szolgálatot tevő szárnysegéd, daliás szőke kapitány, udvaris meghajlással kísért a fogadóterembe. Mintegy öt percig voltam egyedül a nyugofi finom izléssel és keleti pazar díszszel berendezett szalonban, melynek aranyhimzésű török falta-karó, antik perzsa szőnyegei, brussai selyemmel futtatott nehéz bársony ajtó- és ablakfüggönyei, meg remek mintázatu vörös plusz plafon-takarója vagyont ér. Az egyik sarokban üveges mahagóni szekrény Milán rendjeleit s valószínűleg emléktárgyait: arany billikomokat és tabatiékeket rejtő magában. A leeresztett függönyök diskrejt félhomályba borították a hatalmas termet, melynek padlózatát egyetlen óriási szines szőnyeg borítja. Mig kíváncsi tekintetem végigfutott a különböző dívánokon és asztalkákon, meg a rajtok vagy mellettük elhelyezett nagybecsű vázakon: egyszerre csaknem fölkiáltottam a meglepetéstől. A jobboldali sarokban, gyönyörű állványon egy marvány mellszobor öltött szemembe. Lehetséges volna? Hír-elel közelébb léptem: nem tévedek-e? Nem, nem, csakugyan Natália királyasszony fehér márványba vésett szép arca tekintett onnét büszke pillantással.

Ki meri mondani, hogy Milán király gyűlöli feleségét? Mindig valószínű volt, hogy csak a politika okozott köztük szakadást, most már azonban meg vagyok győződve, hogy Milán szívében nincs gyűlölet Natália iránt. Akinek a képe mását folyton magunk előtt tartjuk: az helyet foglal el benső világunkban is.

Ez a mellszobor egészen kihozott sodromból, Natália királyné tehát, bármily messze is töltse napjait Szerbiától, mindig ott van férje és fia társaságában. Csak szólasra nem nyíllhatnak aakai; de ki tudja: nem jobb-e a szerb nemzetnek, hogy az élő királyné helyett a mozdulatlan, néma szobor lakja a palotát?

... A baloldali ajtófüggöny halkán félrelebbent s a szőke szárnysegéd újból megjelent, mondván:

— *Sa Majesté vous attend.*

Beléptem. Az ajtó bezárt mögöttem és szemben állottam Milánnal, korunk egyik legérdekesebb alakjával. Azzal a hatalmas egyéniséggel, ki megszerelte családjának a királyi koronát, s aztán önként letette, hogy alattalója legyen saját fiának. Aki végigküzdött két háborút; aki önként száműzte magát országából; akire kétszer fogtak orgyilkos fegyvert; akinek annyi az ellensége a nagy szláv világban, mint senkinek másnak. És akiről több pletykát irt össze az európai sajtó, mint száz primadonna fölöl. Most láttam először. Kőpcős, alacsony embernek képzeltem, elhízott arccal, sunyi tekintettel és élvágú vonásokkal. Milyen kellemes csalódás!

A tágas dolgozó-szoba közepéről magas, daliás alak közeledett felém. Hatalmas vállain és mellkasán szinte megfeszült a sötét-kék katonai bluz, rajta semmi más ékesség, csak a Takova-rend keresztje és az arany épaulette-ek vállain. Arcán nyújtasság, szemeiben élénk tűz. Vonásai nyugodtak, nyoma sincs rajtok a kiéltégnék. Egyszóval: rokonszenves és erőteljes férfi, ki megjelenésével föltűnést keltene akkor is, ha nem szólítanák felségnek.

Mielőtt még szavakkal fölvözölhettem volna, kezét nyújtott és leültetett magával szemben.

— Nem szoktam hírlapírókat fogadni olyankor, — mondta mosolyogva — midőn az én személyem van előtérben s felvilágosításokat kellene adnom. Négy nap előtt a londoni Times kiküldöttjét utasítottam vissza. Önnel szemben két okból tettem szívesen kivételt: először, mert egy kedves barátom ajánlólevelével jött hozzám, másodsor és főként azért, mert ön magyar újságíró.

Magyar újságíró! Hát mégis van Európában olyan hely, ahol egy névtelen embernek előnyűl szolgálhat, hogy magyarának született?

Egy óranál tovább beszélgetett velem Milán király a multak és a jelen ügyeiről s én e percben sem tudom, mit csodáljak benne inkább: nagy tudását, éles ítélőtehetséget vagy gondolkodásának mélységét. Szerényen elutasít minden jelentőséget a saját személyétől, s áthárítja fiára, kiről soha másképp nem nyilatkozik, mint ezzel a szóval: királyom.

Jól tudja, hogy a sajtó egy része Európában még ma is folyton támadja, ócsárolja, de megnyugvást talál abban a közmondásban, hogy az emberek egymást vagy nagyon dicsérik vagy nagyon szidják.

Elismeri, hogy ő sem volt hibák és tévedések nélküli, de a szidalmazások ily mennyiségét még sem érdelemle ki.

Hegyl Jenő.

SZÍNHÁZ, ZENE.

**** Hegyi Aranka a Városligeti Színházban.**

A *Városligeti Színház*ban ma este valamivel hét óra után bezárták a pénztárakat, mivelhogy akkor minden jegy elfogyott már. A zsufolt háznak az a magyarázata, hogy Hegyi Aranka, a *Népszínház* illusztris művésznője ma este kezdte meg a *Városligeti Színház*ban három estére tervezett vendégjátékát. A *bögériben* lépett föl Hegyi Aranka; *Adél* szerepét játszotta az ő páratlan művészetével, amelynek valamennyi kiválóságát belevitte mai alakításába is. Csupa finomság és mélység, csupa báj és művészi leleményesség volt a játéka és az éneke egyaránt. Nagy művészetének a közönség tünető tetszésnyilvánításával adózott; amint kilépet a színpadra, tapsvihar fogadta, amely fölüljut minden énekszámra és jelenés után. Dalait kétszer háromszor kellett megismételnie. Az első felvonásban egymásután nyújtották föl a színpadra a *Hévesznőnek* a szebbnél szebb virágkoszorukat. Hegyi Aranka utólérhetetlen alakítása mellett nagy sikert volt még Pajor Emiliának, aki mint vendég, Rosalinda szerepét játszotta. *Sziklai Kornél*, a harmadik vendég. *Eisensteinja* folytonos derültségben tartotta.

közönséget, a rögtönzése is egytől egyig beütöttek, pedig jócskán voltak. *Frosch* börtönőrnt ugyancsak vendég, *Ujváry* Károly játszott, s neki is jutott a tapsból. Az öszvevíg előadásban Felbő Rózsának, Polgárnak, Némethnek, Árkosinak és Sajónak volt még érdeme. Holnap este a *Liliben* lép föl *Hegyi Aranka*. (H-u)

A Nemzeti Színház megnyitása. A Nemzeti Színházban lázas sietséggel dolgoznak a javítási és átalakítási munkálatokon, hogy 25-éig elkészüljenek, amikor az első próbat tartják. Az első emeleten rendezték be a különböző irodákat, amelyek most az intendánsi lakás következtében kiszorultak. Ezzel elhelyezték a házi színpadot is, amelyből irodákat készítettek a könyvtár s a főredezó számára, míg a színpadot az eddigi butoraktárban, a muzeum-körúti oldal második emeletén rendezték be. Az öltözők számát is szaporították s lehetőségig segítettek az eddigi állapotokon. A Damjanich-utcában levő disztributarkát a tavasszal eladták, annak a reményében, hogy az új raktárt a Zuglóban idejében föl-épitik. A raktár azonban nem épülhetett föl, mert a telek, amelyet 137.000 forintért vásároltak, még nincsen parcellázva. A mostani raktárakat tehát bére kellett venni. — Az első előadás szeptember 1-én lesz, a mikor az eddigi megállapodás szerint a *Bánk bán* kerül színre.

Jubiláló dalegyet. A kolozsvári polgári dalegyet — mint már említettük, — augusztus 19-én és 20-án ünnepeli fennállásának huszonötödik évfordulóját. A kolozsvári Nemzeti Színházban augusztus 20-án délután 5 órakor tartandó jubileumi hangverseny végleges műsorát a következőleg állapították meg:

1. „Millennium Hymnus“ vegyes kar Gál F.-től, előadja a Kolozsvári Polgári Dalegyet és női énekköre. 2. Honföld férfiak, Gál F.-től, előadja a Debreceni dalkör. 3. A Marosvásárhelyi dalkör éneke. 4. Népdal egyveleg, Lányai E.-től, előadja a Tordai dalkör. 5. „Nyisd ki anyám“ vegyes kar Gál F.-től, előadja a Kolozsvári polgári dalegyet. 6. Szabadság dal *Huber K.-től*, előadja a kolozsvári dalkör. 7. Székely harci dal, *Volcelkától*, előadja a Máv. műhely dalárdája. 8. Honfi dal, *Huber K.-től*, előadja a kolozsvári polgári dalegyet. 9. Dalünnepe, *Thern K.-től*, a marosvásárhelyi dalárda karnagyának vezetése mellett előadják az összes dalegyetek. 10. Fehér galamb, népdal egyveleg *Szentirmai Elemértől*. A Debreceni dalárda karnagyának vezetése mellett előadják az összes dalegyetek. 11. Fohász, *Huber K.-től*, a Kolozsvári dalkör karnagyának vezetése mellett előadják az összes dalegyetek.

Betiltott színelőadás. *Nagy-Szalontáról* szokatlan eset híre közlik velünk. Arról van ugyanis szó, hogy az odavalló szolgabírói hivatal betiltotta *Fekete Miksa* színigazgató társulatának előadásait. A színigazgató, akinek társulatát a szolgabíró önkényes intézkedése nyomorba juttatta, a következő *nyílt levelet* intézte a közönséghez:

Az e hó 11-ére hirdetett *Niobe* című előadásom a szolgabírói hivatal által kirendelt *karhatalommal* betiltott. Dacára annak, hogy egy a nagyméltóságú belügyminisztériumi, valamint a helybeli hatóságtól *időhöz nem kötött helyhatósági* engedélyt is nyertem folyó évi július hó 2-án, mégis — fájdalom — a betiltás megtörtént, hogy mily jogcimen, azt nem tudom, de nem is gyanitom.

Magyarországon ilyen eset, hogy egy erkölcsi testületnek előadásait betiltották volna, nem fordult még elő. A szolgabírói hivatal bőséggel várta a törvényes *fellebbezési fórumot*, 23 tagból álló társulatomat megfosztotta kenyerétől, meg a kötelezettségemről, amelylyel a bérlő közönségnek tartozom, hogy milyen önkényes eljárás ez, — minősíthetetlen.

Ez uton értesítem a nagyérdemű bérlő és műpártoló közönséget, míg a felesleges hatóságoknál az igazamat megtalálom, hogy úgy magam, valamint a társulatom minden tagja hálaival adózunk irántunk tanúsított támogatásukért.

Az események fejleményét színházi jelenésen fogjuk tudatni.

A szolgabírói hivatal eme káros és szégyenletes intézkedését a nagyérdemű közönségg ítéletére bízom. Ennyit az igazság érdekében.

Melyek után maradtunk Nagy-Szalonta város nagyérdemű közönségének hazafias tisztelettel,

Lukácsy Aladár, Fekete Miksa,
tükár. színigazgató.

Nem tudjuk, hogy a nagyszalontai szolgabíró mivel okolja meg példátlan eljárását; de mindenesetre felhívjuk eljárására az illetékes fórumok figyelmét.

Magyar művész nő külföldön. *Csurgyay Adél*, akinek lipcei sikeres fellépéséről megemlékezünk, legutóbb Berlinben vendégszerepelt nagy sikerrel. A *Vadászfalvában* az új királynőjét énekelte hat estén. A kritikák díszrelelt emlékeznek meg a művésznő énekeről és játékáról.

Videki színelőadás. *Egerből* írják nekünk, hogy ott *Tiszay* Dezso színtársulata tegnap kezdte meg működését a *Gyurkovics lányokkal*. Az előadásban kintültek *Baróti Irma*, *Jeszzenszky Irén*, *Könyves és Sebestyén*. — *Szentesen* elsője óta *Pesti Háza* Lajos társulata játszik nagy erkölcsi és anvazi sikerrel.

Eddig előadták a Gésákat, Görög rabszolgát, Ördög mátkáját, Elhantolt gyűlöletet. A hálókösik el-lonórét stb. A társulatnak kiválóbb 'agiai: Torossy Katia, V. Keresztély Flóra, Ferenczi Frici, Kápolnai Juliska, Kiss Pista, Mihályi, Ferenczi. Ujában a *Jáfet* tizenkét felesége című operette készsülnek. — *Miesey* György színigazgató, akinek társulata a télen Keoskémton fog játszani, *Hegyesi Marit*, a Nemzeti Színház tagját és *Tollagi Adolfot*, a Népszínház tagját állandó vendégeknek szerződtette. — *Komjáthy* társulata 15-én kezdi meg előadásait Mármaros-Szigeten. Az öngyilkossá lett *Serfözy Zseni* szerepkörére *Komáromi-Egry* Hermin énekesnő szerződtet, aki Bellovcics énekes iskolájának volt a növendéke. — *Bölönyi* József intendáns Nagyvárodra szerződtette *Vlaskák* Vilámát, az Operaház ösztöndíjas növendékét. — Pozsonyban szeptember 30 án lesz a bemutató előadás. Az ember tragédiája kerül színre. Másnap a német társulat a Henschel fuvarosban mutatkozik be.

Katonazene és cigánymuzsika otthon. Holnap (hétfőn) este 8 órától 11 óráig felváltva katonazenét és cigánymuzsikát közvetít hallgatói szórakoztatására a *Telefon* *Hirmondó*.

MŰVÉSZET.

A Van Dyck-kiállítás bezárása. Az országos képtárban ma zárult be a *Van Dyck-kiállítás*, mely a mester születésének háromszázadik évfordulója alkalmából, eredeti művei után készült metszetekből a tavasszal nyílt meg. A szép és érdekes kiállításnak mindvégig igen sok látogatója volt.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

E. Kovács Gyula költeményei E. Kovács Gyulának, a segesvári Petőfi-ünnepélyen elhunyt költő-művésznek két árva előfizetést hirdet édesatyja kiadatlan költeményeire. Az előfizetési felhívás a következő:

Imádot édes atyám, E. Kovács Gyula, a költő és művész, ki a fehéregyházi csatatéren a baza szolgálatában esett el. Öröklül egy kötet kiadatlan verset hagyott reánk. E verskötelet az ő arcképével és dr. *Férenczi Zoltán* egyetemi tanár tollából, életrajzával, kiadjuk és arra ezennel előfizetést nyitunk. Vállalkozásunkat megdícsőtül édes atyám barátainak és tisztelőinek szives pártfogásába ajánljuk. A könyv *Ajai K.* Albert ur elismert nevű *Magyar Polgár* nyomdájában, csinos kiállításban, december elején jelenik meg. Ára füzeve egy forint, diszkótésben két forint. Az előfizetési pénzeket tisztelettel kérjük — október elsőjéig — *Szekula Akos* urhoz, az *E. Kovács Gyula Emlék-Bizottság* pénztárosához. *Kolozsvárra* küldeni. *Kolozsvárt*, 1899. augusztus 10-ikén. *E. Kovács Ilona és Eteleka*.

Magyar közigazgatási jog. Második kiadásban került ki sajtó alól dr. *Csiky Kálmán* egyetemi tanárnak közigazgatási joga. Az első kiadás már tíz évvel ezelőtt látott napvilágot és egyik legelterjedtebb kézikönyvvül szolgált az egyetemeken és jogakadémiaikon. A könyvet, amelynek gyakorlati értéke a kevésbé fontos részleteknek apró betűs nyomásával is gyarapszik, hanem a joghallgatók és szigorlók, hanem a köztisztviselők és a közigazgatási jogtudományjal foglalkozó szakemberek is jól használhatják. A Pallas irodalmi és nyomdai részvénvtársaság szépen állította ki. A 674 lapra terjedő munka ára öt forint.

Uj magyar-francia szótár.

Budapest, augusztus 13.

Ujváry Béla nemrég egy francia-magyar szótárt adott ki, amelyben főleg a középiskolai ifjuság szükségleteit tartotta szem előtt, és amelyről a szak-örök sok tekintetben elismerőleg nyilatkoztak. Francia szótáraink legfőbbjének az a hibájuk volt, hogy szerzőik többnyire a német szókönyveket imitálták, még pedig nagyon is szolgai módon. *Ujváry* kis szótárának legfőbb érdeme abban állott, hogy a magyar nyelv szellemének figyelembevételével készült és a francia szólásmódok mellett lehetőleg mindenütt a megfelelő magyar szólásmódok voltak feltüntetve.

Kis műve most megjelent második részének (*Athenaeum*) a magyar-francia résznek szintén ez egyike nagy erénye. Mert hibetetlen, hogy nálunk a német szellem mennyire rányomta bélyegét mindenre. Pedagógiánk csak most kezd szabadulni a magyar temperamentummal annyira ellentétes német lélek dermedő hatása alól, amelyet egész tankönyvirodalmunk megsínylett. Idegen nyelvekre tanító grammatikáink, társalgási segédkönyveink, szótáraink is többnyire a német észjáráshoz szabott műveknek többé-kevésbé sikerült utáztatai voltak.

Sokszor ezeket a szótárakat nem is arra való szakfőrák írták, hanem a könyvkiaadóktól felkutatott névtelen tudósok és írók. Mert ilyenek mindenütt, és így nálunk is bőven akadnak. A haza, amely gyakran hálatlan, nem bírta felfedezni őket; de a kiadók, akik szeretik az olcsó munkát, beérték ezekkel a szerény fizetéssel mezelekedő félreismert tette-

segekkel. Így aztán elszaporodtak a rossz tankönyvek, amelyeknek áldatlan hatású esetleg nemzedékek érezték meg.

Ujabbán, hála Istennek, nagy haladás észlelhető e téren is. Tankönyvirodalmunk mindinkább emancipálódik az idegen hatás alól és kezd nemzeti alapra helyezkedni. Aztán meg a dologgal araváló szakfőrák foglalkoznak, akik a külföldi irodalmat legfeljebb csak felhasználják és első sorban a magyar szempontokat tekintik. Csak nemrég jelent meg *Kelemen-Wolff Béla* kis Német-magyar és Magyar-német szótára, amely nagyon jónak bizonyult iskolai használatra és most *Ujváry* egészíti ki az ő művét a magyar-francia részsel, amelyre igazán égető szüksége van a tanulóifjuságnak.

A magyar-francia rész minden tekintetben megfelelője az első résznek. Különös gondot fordított a szerző a frazeológiára, ami nagyon helyes. A segédkönyv főleg a reáliskolák és a felsőbb leányiskolák, valamint a felső kereskedelmi iskolák olvasmányaira van tekintettel, és iskolai célokra már azért is nagyon alkalmas, mert szövegyagából hiányzik minden szó, amely az ifjuság erkölcsi érzését bármiben is sérthetné.

Tanulóink, akik eddig idegenből másolt segédkönyvek használatára voltak utalva, valóban ültelhetnek, hogy az *Ujváry* szótára ezzel a magyar-francia részsel teljessé vált. A jó szótár nagyon hasznos szolgáltatokat tehet a franciából magyarra fordításnál, ami egyik főkövetelménye a reáliskolai tantervnek. És mivel a szótár használata az iskolai szabályzat értelmében még az írásbeli érettségi vizsgálatoknál is meg van engedve, nyolcadosztályu tanulóinknak ez a kis mű valóban kapóra jött. A szótár aránylag gazdag frazeológiája a fordítás munkáját nagyon megkönnyíti és gyorsabbá teszi.

E mellett a pedagógiai, valamint irodalmi szempontból egyaránt derék kis munka a szegényebbek számára is hozzáférhetővé van téve, mert mindkét résznek együttvéve két forint az ára. (h)

SPORT.

Kerékpárverseny. Az *Aquila* budai kerékpáregyesület érdekes versenyt rendezett tegnap délután három órák a tétény-érői országúton. A pálya hossza tíz kilométer volt s a legjobb kerékpárosaink versenyeztek a vándordíjért. Hetvenen indultak, akik közül *Papp Ferenc*, a síofoki győző érkezett be elsőnek egy óra harminchat perc és ötven másodperc alatt. Négy perccel később érkezett be *Greiner Frigyes*. Harmadik *Bauer Sándor*, negyedik *Schwarz Hermann* lett.

A 16-os huszarak lóversenye. A gróf *Üsküll-Gyulend 16-os* huszár-erzred augusztus 14-én délután harmadfél órák a Rákósfalva mellett levő gyakorlóterén lóversenyt rendez. A versenyben tisztek, önkéntesek és a legénység vesznek részt.

A Kárpát-díj.

— Saját tudósítónktól. —

Tátra-Lomnic, augusztus 13

Ujból bebizonysodott, hogy a *Lederer*-istálló híres lova: *Timár*, közönséges és teljesen tehetség-telen stréber. Érti ugyan a módját, hogy beszéljenek róla, letörést szimulál, majd meg mint első favorit szerepel, de mikor a tett mezejére kell lépnie, egyszerre csödtől mond minden tehetsége s *Timár* helyzetlen. Volt már *Derby*-jelölt, *Kárpát*-díj-jelölt, de első csak olykor-olykor s győzelmei teljesen elenyészknek, ha végigtekintünk verségek hatalmas és jelentős során. De most már mindennek vége s azt hisszük, hogy *Timár* mai futása után fölveheti a *tehetséges fakkerlő* nevet s a csendes istállóba vonulhat a harcok izgató, de éppenséggel nem neki való pályájáról.

Versenyfőráknak szülni kell, annak nem használ reklám és harsona. Aki jobban fut, az az első és *Timár* a harcok végén beláthatja, hogy az ő helye az 1000 koronás handicap s nem az 50.000 koronás *Kárpát*-díj. Szereplésével mindnyaján tisztában vagyunk s többé senki sem fogja a lóversenyek eme stréberét favorizálni.

Amint előrelátható volt, a *Milne-Péchy-Üchtrit* szövetség vitte haza az értékes díjat, még pedig nem a két esztendő *Royal Flashet*, hanem *Iroval*. Második a szerencsés *Königswarter*-istálló lova *Anonius* lett.

A többi verseny teljesen érdektelen volt s győzők, legyőzőtek már el is felejtették a kárpátvidéki meetinget, hiszen holnapután megkezdődik a *budapesti* meeting.

A versenyek részletes eredménye:

I. Gerlaohfalvi handicap. Díj 1200 korona. Távozás: 2400 méter. *Geist G. Bokrossa* (*Kreutzbruck*);

első, Liptay B. Nyiribicskása (Gömör) második, gróf Spaar Dutya harmadik. Totalizátor: 5: 7.

II. Kétévesek eladoversenya. Díj 2000 korona. Távozás 1100 méter. Lov. Lád **Mumusa** (Adams) első, Szászbereki ménes Aladinja (Gilehrst) második, gróf Batthyány E. Kismetje harmadik, azután Tánczos, Agnes. Totalizátor: 5: 7. Helyrefogadások: I. 25: 33, II. 25: 41.

III. Kárpát-díj. Díj 50.000 korona. Távozás 1200 méter. Péchy A. Iroja első 58 k. (lov. Sharpe), br. Königswarter Antoniusa második 49½ k. (lov. Cleminson), Blaskovich E. Charantja harmadik 49½ k. (lov. Rumbold). Futottak még: Allerweil fidel, Timár, Royá Flush, Ormesson és Round the corner. Totalizátor: 5: 11, helyre I. 25: 63, II. 25: 57, III. 25: 110.

IV. Beate-handicap. Díj 2000 korona. Távozás 1000 méter. Geist G. Reménye első (lov. Sands), Wahrman R. Bugrisa második, (lov. Slack), Szeszély II. harmadik. Totalizátor: 5: 13.

V. Eladoverseny. Díj 2000 korona. Távozás 2200 méter. Lovg Lederer **Contrása** (Stack) első, Geist G. Részese (Csuvár) második, Veloce harmadik, azután Szeszély. Totalizátor: 5: 16. Helyrefogadás I. 25: 50 II. 25: 86.

VI. Eátévesek handicapja. Díj 2000 korona. Távozás 1000 méter. Mr. Duke **Saadaja** (Gilehrst) első, Mr. Black Dunurja (Griffiths) második, Miss Jeannie harmadik, azután Problem. Totalizátor: 5: 29. Helyrefogadás I. 25: 65. II. 25: 49.

TÁVIRATOK.

Pétervár, augusztus 13. A pétervári és kazáni egyetemek rektorait saját kérésükre felmentették állásuktól.

Vladimir nagyherceget a Nikolai mérnökakadémia tiszteletbeli tagjává nevezték ki.

Páris, augusztus 13. Houssey-t kinevezték a becslérend tisztjévé.

Olasz képviselőválasztások.

Róma, augusztus 13. A ma végbement képviselőválasztásokon *Chiesit* Forli, *Turati* Milano és *De Andreis* Ravenna képviselőjévé ismét megválasztották.

Transzvál.

Fokváros, augusztus 13. (*Reuter*). Megbízható helyről jelentik, hogy az afrikander-párt vezetői tegnap gyűlést tartottak és elhatározták, hogy a transzváli kormányt azt tanácsolják, egyezzen bele a vegyes vizsgáló bizottság kiküldésébe.

Az amerikai orkán.

New York, augusztus 13. Puerto-ricói távirat szerint a legutóbbi orkánokozta katasztrófa áldozatainak a számát nem lehet megtudni. Csak annyit tudnak, hogy kétezer embertől több pusztult el. Sokan éhen haltak. Járványtól is tartanak.

A semleges zóna.

Konstantinápoly, augusztus 13. Minthogy a kikötőkben a nagykövetek tegnap jelentett lépésére sem nyitották meg a semleges zónát, a nagykövetek — a francia kivételével — ismételték előterjesztésüket, amelyet most már figyelembe vettek.

Sztrájk.

Berlin, augusztus 13. A berlini épület-asztalosok és faosztások ma gyűlést tartottak és kimondták az általános sztrájkot.

Közigazgatási táviratok.

Páris, augusztus 13. A vámigazgatóság statisztikai kimutatása szerint a folyó év első hét hónapjában a behozatal 2.508.229.000 frankra rugott a tavalyi 2.765.920.000 franknyi behozattal szemben, a kivétel pedig 2.209.976.000 frankra, a tavalyi 1.953.533.000 frankkal szemben.

KÖZGAZDASÁG.

A szegedi mezőgazdasági kiállítás. A szegedi mezőgazdasági kiállítást József főherceg szeptember 3-án délelőtt tíz órakor nyitja meg. Delután két órakor lesz a kiállítási lövészvény, este nyolc órakor megvált a védőök tiszteletére a színházban. A program továbbra a következő: Szeptember 4-ikén és 5-ikén V. Országos gazdasági kongresszus. 4-én déli tizenkét órakor a Délvidéki Földmívelők Egyesületének közgyűlése. 4-ikén, 5-ikén és 6-ikén Országos méhészeti kongresszus. 5-ikén az első országos halászlászi kongresszus. 8-ikén, 9-ikén és 10-ikén az első országos szőlészeti és borsaszati kongresszus és kirándulások. 8-ikán díjugratás, lovasjáték, úgátverseny a lövészvényen. 9-ikén a gazdasági tanítók kongresszusa. 10-ikén népiünnep és cseléd-díjazás.

Vásárosarnokok. (Vámos és Brust határsági közvetítők jelentése.) Kielégítő hoztakok és általában szilárd irányzat mellett fogalmunk az elmúlt napok alatt élénk volt. Előterben a gyümölcs állott, melyből nagy tételeket bonyoitottunk le. Kevert sárgadinnét kocsiarakományban 750—800 firtalú adtuk el

százat, görögdiannyét 20—30 firtal, apróbbat 12—16 firtal adtuk. Vadféle jól kerestett. Fogoly párja 1.20—1.30 firt, ózbak 70 kr. kilója, dámvad 40 kr, szarvas 32—35 kr. Élő baromfinak jó a piaca. A tojásüzlet a hét vége felé megszilárdult és az árak javultak. I-ső rendű magyar tojásért 30—30.50 frtos, erdélyi tojásért 29—29.50 frtos árak maradtak érvényben eredeti ladaiaért. Vaj tartott áron jól fogyott. Friss fűző vaj 70—80 kr. teavaj —85—1 firt kilója. Tejfel 28—30 kr, tehénterő 8—10 kr. Rózsaburonyra kocsiarakományban 2—2.10 firtot, apróbb 1.60—1.80 firtot jegyez mértermészeja.

Liast. Árak 100 kgkint, Budapestben, elegendő tiszta súlyként, zsákosult. Kötelezettség nélkül.

Buzaliszt:

0	1	2	3	4	5	6	7	7½	8
14.80	18.70	18.10	12.20	11.90	11.60	10.80	9.80	6.70	5.60

Finom korpa: 4.30
Göromba korpa: 4.10

Szeszüzlet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lefolyt heten az árak nem változtak, elkelet ugyan tekintélyes mennyiségű szesz, többnyire az utolsó jegyzések alapján. Fedezett vásárlások sem történtek, mert az átvevők augusztus és szeptember hónapokra el vannak látva szeszszel és későbbi határidővel szemben tartózkodó álláspontot foglalnak el. Általában az a nézet, hogy az őszszel a szesz árának csökkenni kell, mert a mezőgazdasági szeszgyárak ez idén korábban kezdik meg a főzést, mint máskor, tehát szesz bőven lesz. Ezen fölfevés, így pusztán felállítva, nem állja meg a helyét. Ma és a jövőben is csak egy szempont lehet a mérvadó, tudniillik az, hogy a régi szeszüzletekkel hogy állunk, mert az újevi kontingens nem fedezi többé az évi szükségletet és — nézetünk szerint — már az első évben beáll azon mozzanat, hogy a meglévő szeszüzleteket a fogyasztásból eredő hiány pótlására kell fordítani.

Eddig az volt a nagy baj, hogy a régi üzletek többnyire növekedtek és csak egy-egy hónapban, amidőn a szükséglet nagy volt, apadás volt észlelhető még ez év elején is, különösen a forgalmi adó életbejelptése után sok szesz maradt vissza és látuk is, hogy lejdetek meg a gyárosok és potom áron adták el a szeszt. Ezek a jelenségek többé ismétlődni nem fognak, az új szeszadótörvény a szesz értékelítésének gátat vet, mert csak annyi szeszt enged előállítani, mint amennyi a szükséglet fedezésére szükséges. A korpmány, hogy az iszákosságát megszorítsa, sokkal kisebb szükségletet irányzott elő, mint amennyi a valóságnak tényleg megfelel, a meglévő szeszüzletek megszűnnek tehát fölfevőes készlet gyanant szerepelni, hanem most már arra válok, hogy az évi hiányt pótolják. Ebből a szempontból ítéendő meg a szeszüzlet jövő fejlődése és az árak további alakulása.

Mai jegyzések: nyersszesz finomított részére 19½—20 forintot, finomított szesz nagyban: 57—57½ forintot, kisebb mennyiségben 57¼—57½ forintot, denaturált szesz nagyban: 18½—19 forintot, kicsiben 20 frton, hordóval együtt.

Denaturált szesz. (*Kalmár Sándor* jelentése.) A szilárd irányzat a lefolyt heten sem gyengült meg, sőt az élénk kereslet folytán újabb fokot nyert. A legutóbbi időben kizárólag aloeonyu taku áru volt keresett, aminek magyarázata abban lehet, hogy a jövő hó elsején életbe lép új szeszadótörvény rendelkezései szerint sem a gyárosnaa, sem a kereskedőnek 90%-on atuli denaturált szeszt forgalomba hozniok néh szabad. A kereskedők sietnek tehát még e hóban olcsóbb minőségű arut beszerezni. Mai nagyban jegyzések: 18.75—19.50 firt 10.000 literfokonkint, hordóval együtt, ab Budapest, készpénzfizetésre, engedmény nélkül.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 13. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Greiner Hugó budapesti kir. büntető törvényszéki joggyakornokot a füleki, Sipos Gyula pépai járásbírósi joggyakornokot a zirci és Vattay Albert aradi kir. törvényszéki joggyakornokot a bajai kir. járásbírósköz eljegyzékhő. Bárdos Miklós beregszászi királyi törvényszéki inokot a beregszászi királyi törvényszékhez irodásítotté, Gulvás József komáromi királyi törvényszéki díjnokot a Lomárcsi kir. törvényszékhez, Boródon György aradi törvényszéki, valamint Drecher Árpád borsodnóvári járásbírósi díjnokot az aradi, Zsely Mihály deveséri járásbírósi díjnokot a dunasádyi, Fazekas Géza nagyvárad kir. törvényszéki díjnokot a nagyszalontai, Patonay Sándor berettyó-újfalui járásbírósi teilekkönyvi betétszerkesztő szakdíjnokot a berettyó-újfalui, Kvatsák Richárd bozovicsi járásbírósi díjnokot a bozovicsi, Remescherber János igazságügyminisztériumi díjnokot a tiszváizki, Feiner József igazolányos m. kir. csendőrfőrmestert a lugosi és Molnár András igazolányos m. kir. csendőrfőrmestert a buzási járásbírósköz inokokká, Magyar Mihály máramaroszigeti kir. törvényszéki irodásítotté a szarvasi járásbírósköz és végrehajtóvá nevezték ki.

— A pénzügyminiszter Krausz Adolf adóhivatali segédet és Sonkovics György adótitest ellenőrökké a vaáli, illetve a moéri adóhivatalhoz és Szalay István mezőúri adótitest adóhivatali segédé, a zombori adóhivatalhoz. Németh Zoltán díjas adóhivatali gyakornokot ideiglenes adótitesté a szigetvári adóhivatalhoz, Bartsch Dező vasvári tiszjelöltet segédmérnökké, a szombathelyi pénzügyigazgatóságkhoz Ujlaky Gyula végzett joghallgatót pénzügyi fogalmazógyakornokká ideiglenes minőségben, Kropfacher József díjyalan pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű segélyjárnó pénzügyi számgyakornokká a győri pénzügyigazgatóságkhoz mellé rendelt számvénységhez, a segesvári pénzügyigazgatóságkhoz Baka Sándor községi segédjegyzőt állami végrehajtóvá nevezték ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Molnár Gyula bártfai állami gimnáziumi ideiglenes rendes tanár rendes tanári minőségben véglegesen megteremtette, Quirfeld Irén mezőúri állami felsőbb leányiskola rendes tanitónót a mezőúri, Csik Maria máramaroszigeti állami felsőbb leányiskola rendes tanitónót a zsigárdi állami felsőbb leányiskolához rendes tanitónót minőségben internatusi igazgató-nökké, Andrásszky Olga okleveles polgári iskolai tanítónót a lőcsei állami felsőbb leányiskolához segédtanitónóté kinevezték; Valkovszky Victorine lőcsei állami felsőbb leányiskolai segédtanitónót a máramaroszigeti állami felsőbb leányiskolához átfelezte, Kürössy Rezső okleveles polgári iskolai tanitót a kapuvári állami polgári iskolához, a XI. fizetési osztályba, segédtanitóté, Muzsnai Dénes okleveles polgári iskolai tanitót a szegedi állami II. polgári iskolához segédtanitóté nevezte ki, Kruspér István polgári iskolai tanitójelöltet a baróti állami polgári fuiskolához segédtanitóté, Deák Gyula okleveles polgári iskolai tanitót a reschabányi polgári iskolához segédtanitóté, Diviaczy Rezső polgári iskolai rajztanitót a győrvényi állami polgári fuiskolához segédtanitóté, Dobóczy Lajos okleveles torna-tanitót a brezsnóbányai állami polgári iskolához, segéd-tanitóté, Balogh Julia okleveles tanitónót a bavanistai községi elemi iskolához rendes tanitónóté. Récz Maria okleveles kisdedóvónót a győngyösi állami V. kisdedóvodához óvónóté nevezte ki. — A belügyminisztérium vezetésével megbízott kir. miniszterelnök Tolna-vármegyében anyakönyvezetőkkel, a majosi kerületbe Hoff Henrik községi jegyzőt, a szalkaiak Pirkner János körelyzet, Acs-Bodrog-vármegyébe a plásvai anyakönyvi kerületbe Kuzler Béla községi jegyzőt, a csatólyiba pedig Hollóssy Kornél községi jegyzőt anyakönyvvezetőkkel, a nádalyiba Sebőda László községi inokot és a karavukvaiba Orelola Sándor segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké, Nyitra-vármegyében a komjátói anyakönyvi kerületbe Halász Gyula segédjegyzőt, a handlovaiba Reményi Károly segédjegyzőt, a pérvényi-be Hoics Márton jegyzőségét nevezte ki.

Átfelezés: Az igazságügyminiszter Bálint Károly tiszváizki kir. járásbírósi inokot a nyíregyházi, Szabó Mihály lugosi kir. járásbírósi inokot a németbányai kir. járásbírósköz és Hartmann Béla muraszombati kir. járásbírósi inokot a szombathelyi kir. törvényszékhez helyezte át.

Nérmagyarosítások. Grosz Viktor nagyvárad illetégségi budapesti lakos vezetőkévének Gáspárra, Dr. Reichenberg Miksa kéremdi illetégségi rákoskeresztúri lakos vezetőkévének Réczra, Sztrissovszki Győző vasuti vizsgáló lakatos ruttkai lakos, valamint Győző nagykorú és László, Irén és Vilma kiskoru gyermekek vezetőkévének Szigetire, Fuhrman Imre m. á. v. pályafelügyelő jánoshegyi lakos, valamint kiskoru fia László vezetőkévének Fuvárosra, kiskoru Prachár József m. á. v. állomás felügyelő lipótvári lakos vezetőkévének Porosra, Viszok László ceglédi illetégségi ugyanottani lakos vezetőkévének Vasvárra, Cserni Károly upesti illetégségi ugyanottani lakos vezetőkévének Beniczkei kért átváltoztatását, kiskoru Rottenstein Vilmos vasvári illetégségi szolnoki lakos vezetőkévének Radóra kért átváltoztatását, Breuer Adolf szolnoki illetégségi ugyanottani lakos vezetőkévének Barfára kért átváltoztatását, kiskoru Handler Andor szombathelyi illetégségi ugyanottani lakos vezetőkévének Horvára kért átváltoztatását, kiskoru Salzer Ernő budapesti illetégségi ugyanottani lakos vezetőkévének Sósra kért átváltoztatását, kiskoru Deutsch Zelma, Irén, Jerta, Sándor budapesti illetégségi ugyanottani lakosok vezetőkévének Dömötőre kért átváltoztatását.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

D. G. Nagyvárad. Ábrányi Emil kollégánk személyesen egyelőre senkinek sem válaszolhat, mert még a Tátra vidékén időzik.

E. U. Ott hibázta el a dolgot, hogy azt a küldeményt, amelyet nem rendelt meg, kiváltotta. Vissza kellett volna küldenie. Most azt a cég, amely bizonyára be van rendezve az ilyen reklamációkra is, azzal fogja kivívni magát, hogy teljesen korrektilt vegye a szállítást s az áru csak önnel romolható meg. Nem ajánljuk ennélfogva, hogy bíráljon, mert több mint bizonyos, hogy ön volna a vesztes s akkor még egy csomó perkültséget is fizethetne. Nyugodjék meg tehát a sorsában s máskor legyen óvatosabb. Mi a magunk részéről ebbe a dologba nem avatkozhatunk.

E. F. Sávár. Ön a jogot akarja végezni s állami hivatalnok akar lenni. Gimnáziumi érteletési vizsgája állítólag már van, tehát akadály nélkül beiratkozhatik az egyetemre s a célját elérheti. Mit érdeklődik hát a kereskedelmi érteletési után? Nem értjük. Hiszen erre semmi szüksége sincs, ha állami hivatalnok akar lenni.

B. A. Moór. Ime a kívánt könyvek: Dávid-Némethy magyar-latin és latin-magyar szótár 3 firt, Sallustius: Bellum Jugurthinum, 4 fűzet, 1 firt. Vergilius Aeneis, 8 fűzet, 2 firt. Cicero: Orationes Selectae, 4 fűzet, 1 firt. Ha a postaköltséget is mellékelik, ezeket a könyveket megrendelheti a Budapesti Napló kiadóhivatalánál.

H. Gy. Pándorf. A felvevő akár nyílt kártyákkal is játszhatik, az nem renonce. Csak akkor ad renonce-t, ha már az ütet elfedte és kijátézik újból. Ebben az esetben a partnerek írják föl a játszmát. Ha a felvevő cüentenben a partnerek valamelyike ad renonce-t, egyedül a felvevő írja föl a játszmát.

Fogas kérdés. Egy csöppet sem fogas bizony ez a kérdés. Azt az ünnepélyt a hitközség rendezei, asálpán csak mint vendég vesz azon részt. Az első toaszt joga tehát a hitközségi elnököt illeti meg.

Vegysz. Dombóvár. Bocsánat, de cégeket elvből nem ajánljuk. — A. A. Pécs. A miniszter ezidőszent külföldön tartózkodik, de a jelzett időre már itthon lesz. — Ujvidék. E. J. 1. Sem a német, sem a magyar kiadásától nincs tudomásunk. Méltóztassék egyenesen a kiadó éhezhez fordulni, ott egészen biztosan mondhatnak. 2. Dr. Kézmarzky Tódor tanár (IV. Zöldfalu-uta 15.), dr. Plósz Pal tanár (VIII., Üllői-ut 4.), dr. Tauffer Vilmos tanár (VIII., Sandor-uta 10.) — **Étitekt.** Nem kellett volna a kabátját levettne, de annak a hölgynek nem volt igaza, mikor ilyen ártatlan dolgon megbotrunkozott. Maskor menjen el a kirándulásra turista-ingben, ez senki sem kifogásolható. — **Előfizetők.** Nagy durvaság volt mind a kettő, a meglamadás is, a éjjeli zene is. — H. K. Gerend. 1. Tizenegy évvel sem a postához, sem a távirdához, sem a vasúthoz semmiféle minőségben nem veszik fel. 2. Nem részesünek ellátásban, azt a tanulóknak maguknak kell fedezniök. Az iskolai szünnetet ott is

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
M. KIR. OPERAHÁZ.
NÉPSZÍNHÁZ.
MAGYAR SZÍNHÁZ.
VIGSZÍNHÁZ.
Szünet.

FŐVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.
a Krisztinavárosban.

Hétfő, 1899. évi augusztus hó 14-én.
Márkus Emília urnő vendégfelléptével:
Folt, a mely tisztít.
Dráma 4 felvonásban.
Kezdeté 7 óraker.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Hétfő, 1899. évi augusztus hó 14-én.
Hegyi Aranka és Pintér Imre, az aradi színház tagja felléptével.
Lili.
Énekes színmű 3 felvonásban. Irták Henequin és Millaud. Zenéjét szerette Hervé.
Kezdeté 7 óraker.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Ó-Budán.
Hétfő, 1899. évi augusztus hó 14-én.
Sulamit, Jeruzsálem leánya.
Keleti opera 4 felvonásban, 7 képből. Irtá: Goldfaden Dávid. Zenéjét szerette: Dávidsohn Emanuel.
Személyek:
Monaoh, Sulamit, Absolon, Radó S. Abigail, Kővessyné Zigitang, Érczkövy Ezriel, Kápolnai Tukoray Tarján.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

DALOS SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1899. évi augusztus hó 14-én.
Petőfi.
Látványos színmű 7 képből.
Személyek:
Petőfi, Hajnal, Kossuth, Génius, Stern Mór, Hajnal, Muzsa, Hatvani, Bem, Fenyes, Fenyes, Magocsainé H. Csillag, Nyitrai, Paraszt, Kiss, Fenyvesi, Tóth, Csillag, Kiss.
Ezt megelőzi: Matrózok a fedélzetén, Dafnisz és Klóé, **Háromszőrű kacs**a operettek.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.
A mulató 16 fokra szállítottatva van.
Kezdeté 1/2 9 óraker, vége 12 óraker.
Ma nagy előadás új szenzációs műsorral.

Először Budapesten
La belle Carmen Rocas
spanyol táncosnő.

Szenzációs! Szenzációs!
Leo Billward jongleur comique.
Anna de Wisnicszkaja transzformációs énekes- és táncosnő.
Brothers Milton fenomenális mutatvány a háromszoros nyújtón.
Violet nővérek, a hájos angol énekes és táncármas.

Arry és Harry gentleman zenészek.
Sorelli Arcella zenészek és nápolyi ének és táncoktató

Mlle Medora Chanteuse Comique.
Kliwe Sándor, hasbeszélő az ő járó automatikus babáival.
Uj kuplek és énekek, előadják a kedvelt énekművészek:

Trebtsch A. ur és Baumann Károly ur. Továbbá a kitűnően összeállított magyar bohózat „A Modell,“ Faludi Vilmosól.
Jegyek elővételben kaphatók **Weiss A.** nagy dohánytörszékében Károly-körút 26.

Ős-Budavára.

Ma hétfőn, 1899. augusztus 14-én.
A rendes műsor után
Éjféltől reggelig
Karnevál álarcos korzóval.
Rőzsalevél csata.
A pénztárnál váltott belépő-jegyhez a férflátogatók ingyen álarcot kaphatnak.
Belépődíj este 7 óráig 30 krajcár, azután 50 kr.
Mérsékelt árú belépőjegyek a dohánytörszékben kaphatók.

KOSSUTH LAJOS élete és működése.

Irtá: **GRACZA GYÖRGY.**
Ára olcsó kiadásban 1 fnt 20 kr. Diskókiadásban velin papírra nyomtatva 15-szörös színyomatú borítékkal 2 fnt. Diskókiadásban 3 fnt.
Az érdekes szöveg közt a következő képek vannak: Kossuth az 1831-ik pörházadás alkalmával örséget szervez. Kossuth elfogatása. Kossuth két-százezer ujoncot kéri az ország védelmére. Baraccione. Kossuth a szegedi nép között. Kossuth imája a kápolnai honvédsíroknál. Kossuth diadaltája Pesten. 1848-49-ik-honvéd érdemei. Kossuth Magyarország kormányzójává választatik. 1849-iki honvéd-érdemkereszt. Kossuth bucsuja a házától. Kossuth angliai felolvasó körútjából. Az olaszországi magyar légző zászlószentelése. Kossuth megérkezése Angliába, stb. stb.
Megrendelhető: a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában
Budapest, József-körút 18. szám.

Szeplőt, májfoltokat

és az arc mindenféle tisztálanságát hogy nyom nélkül eltüntessük, használgjunk **szigeti hatyu-crém**et **szigeti hattyszappannal** és **mozdóvízzel** egyetemben. — Egyedüli készítője Özv. Buzáth Mártonné gyógyszertára M.-Sziget. Főrakút Török J. gyógyszertára Király-utca 12.

KRONIKUS

Viszketeg, mindenféle sümör, ótvár, bőrhámítás, test-, kéz-, lábizzadás ellen orvosilag ajánlatik az Erényi-féle „licht-Salci“, mely ezen bajokat a test bármely részén alaposan gyógyítja. Használati utasítással ára 3 korona.

„MAKACS“

Csuz, köszvény, derékfájás, hasagatások, szakgatás, szurás, mál-, lép-, gyomortárgyat ellen biztos készítmény az Erényi-féle

„NERVIN“

Postán megrendelhető: Erényi Béla gyógyszer-táraból Szabadszállás 5. (Postmegy.) Budapesti főrakútlak: Török József, Király-utca 12 Dr. Budapesti Emil, Városház-tér. Dr. Egger, Váci-körút 17.

Viri.

Ein Hofrath und fünf Aerzte begutachten **erdekésnél**, vegyen 30 kért Rétly-féle pemtő-útkorkát.
A Budapesti árjegyzőtanács ban nem jegyzett összes értékpapírok és pedig vidéki takarékpénztár, valamint bankrészvényeket, továbbá vidéki malom- és iparrészvényeket legújítványosabban vesz, elad és azokra kölcsönt ad **Fuchs H.** váltóháza Budapest. IV. k., Kecskeméti-utca I. Egyetem-tér.
Nevelőnök, gyermekkeresztőnk, bonneok, minden nemzetiségűek, elhelyeztetnek **Neidtschén Gerson Anna** által Budapest, Erzsébet-körút 52. sz. 8094
Építési kölcsönt biztosításra bármely nagyságban, leggyorsabban készülszik. **Messnger** 1. kab Budapest, Terész-körút 2. sz.

Zálogházi

Eladok
13 lates ezüst evőkészletoket, grammja 5 kr., girandolokat, gyertyatartókat, haltalakat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőkészlet 6 ft 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészletet 138 ftról kezdve, dus választók mindenemü ezüst műötövs tárgyakban, arany férfiláncok kő-lóggóval, grammja 35 kr., masszív arany gyűrűk 2 ftr 40 ktról, tula remon-toír órák 6 ftr.
Grünberger Armin Béla örököséi Budapesten, IV., Városház-tér 9. l. em. 23 Harisbazar.
Képes árjegyzőket bérmentve és ingyen.
Sztraka-Tannincok költéséje mindenféle hasmenést rögtön megszüntet. Kapható gyógytárakban.

Lant és Biblia.

Hevess Kornél (szolnoki rabbi) verses könyve.
Ára 1 fnt 20 kr.
Megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában **József-körút 18.**

Sneidig egyenruhákat készit

BLUM SÁNDOR
Budapest, Váci-utca 12. szám.

„Fairbanks“ mérlegek

A szabadalmazott „Fairbanks“ mérlegek
százasos rendszerűek, tolösulyos fémmérőkarral bírnak és a **hid minden pontján egyenlően mérlegelnek.**
Gazdasági, szeker-, marha-, zsák- és rakatári mérlegeinket, különben gazdasági, gazdasági, kézségek és uradalmak részére a legjobb meggyőződés a nál ajánlatjuk, **Gazdasági egyesületi tagok kedvezményesen részeshetnek.**
„FAIRBANKS“ mérleg- és gépgyár részvény-társaság
Budapest, Andrassy-ut 14. Gyár: Váci-ut 159.
Megrendelések közöleten:
Központi irodánkhoz: Andrassy-ut 41. sz. intézünk.

A legjobb cimbalmot
gyártja **Sternberg Armin és Testv.** hangszer-gyár, es. és kir. udv. szállítók **BUDAPEST, Kerepesi-ut 36.**
Zongora-termek: Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körút sarok) Zenepalota. Illusztrált árjegyzék (minden cikkről kü ön) ingyen kapható.
Nagy vagyont szerezhetsz az ország bármely helyén lakó férfi vagy nő, könnyű otthoni munkával, ki a „Kereskedelmi Vegyészeti“ című könyv most megjelen, kétszeresen bővített új kiadást megrendel mert a könyvből oly foglalkozást tud mely férfi, nő, gyermek tökélyeskedés nélkül, naponta 10-15 forinot, de évente legkevesebb 2-3000 forintot megkereshet.
Kinek biztos, jó keresete nincs, ki mellékfoglalkozást óhajt, (tisztviselő, tanítók is) ki családat hasznosan akarja foglalkoztatni, rendelje meg a könyvet.
A vaskos könyv ára 1 fnt 50 kr (az első kiadás 3 fnt volt) és kapható az ország összes könyvkereskedéseiben, vagy megrendelhető a „Kereskedelmi Vegyészeti“ könyvkiadóhivatalánál **UPEST, István-utca 2. szám.** Mindeki önmaga és családja iránti kötelességet teljesít, ha ezen könyvet a legközelebbi könyvkereskedésben megtekinti.
Megrendelhető és mindenképp kapható továbbá „Az élet és szépítő szerek készítése“ című könyv. Holtyeknek nélkülözhetetlen. Ára 60.

„HATTYU“
Gőzmosóda és művasaló-intézet Budapest, VII., Óvoda-utca 19. sz.
Elvállal legszébb kivitelű főhíremű mosást és vasalást **gőzmosóda, szállások, kévszokok, vendég ökök és útletelek részére.** — A n.é. közöns. gazdasági pártfogásukkal.
Videki megrendő: **Sebestyén és Társa** A városi mindenkem. vány-telek körében szék: írtaknak. Telefon: „Hattyu-mosóda.“

Erös Sándor építész Budapest, VI., Dessewffy-utca 10.
ajánlja szabadalm. 5-8 cm. vastag

GYP-S-CEMENT

GVALASZFALAIT és földemeket bármely feszítéslághban, melyeket nagy földi épületekben kiváló étkerke, aka mazot. Ezek csak helyi szelnek, bárhol alkalmazhatók és tűrőmunkosok. Fűvel áztatnak akár külön akár egész épületek tervezésével és felépítésével együtt. Készítéssel kikészítésére és eddigi készített munkák bemutatására ajánljuk.

A társaságban forgó ember nem nélkülözheti Mélyacsai Pohárköszöntések (toasztok) könyve

Mindenkemü alkalmasokra: keresztelésre, menyegzőkre, név- és születésnapokra, összejövetelekre, szöval a társas érintkezésben szükséges minden ünneplés vagy rendkívüli alkalomra van benne találó beszéd-forma.
Színnyomatú borítékba fűzve 60 kr., kötve 80 kr. Ugysszintén: **Bácsi József**

A kis magyar mint köszöntő

minden rendü fiatallág számára szükséges prózai és verses magyar, német és francia köszöntőket foglal magában, számszerint 300-át Árakót. 60 kr. Megrendelhető (a pénz előleges beküldése esetén bármintve) a **„BUDAPESTI NAPLÓ“** kiadóhivatalában. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Arfolyamveszteség elleni biztosítás.

Huzás folyó hó 16-án
3%-os kib. osztrák földhitel-sorsjegy, **esetleg vesztéség körülbelül 23 fnt, biztosítási díj darabonként 15 kr.**
A biztosított a legkisebb nyeresémmel kihuzott sorsjegy helyett minden utánfizetés nélkül egy még nem sorsolt sorsjegyét és a **nyeresémnyegyét** kaphat.
FUCHS H. váltóháza
BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 1